1886 HUSZADIK ÉVFOLYAM. 170. SZÁM. BUDAPEST, HÉTFŐ, JUNIUS 21.

SZERKESZTŐSÉG:
BUDAPEST, IV., KECSKEMÉTI UTCZA 6. SZ.
KÉZIRATOKAT NEM KÜLDÜNK VISSZA.
CSAK BÉRMENTES LEVELEKET FOGADUNK EL.
ELŐFIZETÉSI DIJ:
Vidékre postán v. helyben házhoz hordva.
Egy évre . . . . 20 frt. | Egy negyedévre . 5 frt.
Egy fél évre . . . 10 frt. | Egy hóra . . 1 frt 80 kr.
Külföldre: 3 hóra Németországba 8 frt 30 kr. Franczia-, Olasz-, Orosz-, Török-, Görög, Spanyolországokba, Svájcz-, Románia és Szerbiába, valamint amaz országokba, melyek a posta-szerződéshez tartoznak, negyedévre 9 frt 20 kr.
Egy szám ára helyben 6 kr., vidéken 7 kr.

EGYETÉRTÉS.

KIADÓ-HIVATAL:
BUDAPEST, IV., KECSKEMÉTI UTCZA 6. SZ.
HIRDETÉSEKET ÉS NYILTTÉRBE VALÓ KÖZLEMÉNYEKET FELVESZ A KIADÓHIVATAL;
Hirdetéseket felvesz a külföldön:
Bécsben: Főügynökségünk: Stern Móritz hirdetési irodája, I. Wollzeile Nr. 22.
Oppelik A., I. Stubenbastei Nr. 2.
Mosse Rudolf, I., Seilerstätte Nr. 2.
Haasenstein és Vogler, I., Wallfischgasse 10.
Daube G. L. és Társa, I., Wollzeile Nr. 12.
Dukes Miksa, I., Riemergasse Nr. 12.
Schalek Henrik, I., Wollzeile Nr. 14.
Herndl Alajos, I., Wollzeile Nr. 25.
Frankfurtban a/M.: Daube G. L. és Társa.
Párisban: R. Mosse, 40, r. Notre-Dame-d.-Vict. Agence Havas (place de la Bourse).

Budapest, junius 20.

Angliában az elmult hét a manifesztumok hete volt; Gladstone, Hartington Chamberlain, ellenzéki vezérek s kisebb nagyságok mind a két részről egymás után bocsátották ki a választóikhoz czimzett nyilt leveleket, melyek az ir kérdésről s csakis erről szólnak. Maga a «nagy aggastyán», the grand old man, mint honfitársai az utóbbi évek alatt elnevezték, ifjui hévvel és erővel vetette bele magát a választási hadjáratba s mindjárt manifesztumának kibocsátása után elindult Skócziába, hogy megkezdje nagy szónoklati körutját, hasonlóan ahhoz, melylyel annak idején a dicsősége tetőpontján álló Beaconsfield-kabinetet megbuktatta. Tegnapelőtt tartotta Edinburghban első nagy beszédét s holnap tartja a másodikat. Ebben a tegnapelőtti beszédben már jóval messzebb ment, mint a junius 12-diki manifesztumban: kijelentette, hogy a home-rule-javaslat le van téve a napirendről s csak Irország önkormányzathoz való jogának elvét kivánja elismertetni. A Pall Mall Gazette ez ujabb engedménynél fogva azt reményli, hogy Chamberlain ismét csatlakozni fog a kormányelnökhöz, mert hiszen ő ugyanezt kivánta volt Irország számára. A Saint James Gazette azonban ugy vélekedik, hogy Gladstone mindazáltal kötve van a Parnell minimumához s igéreteinek ennél fogva sem hathatósságuk, sem értékök nincs.

A *franczia szenátus* holnap fogja tárgyalni a herczegek kiutasitása iránt való javaslatot, melyet a képviselőház már megszavazott. Mint előbb a képviselőházban, most a szenátusban is különféle közvetitő javaslatok vannak. A republikánus lapok váltig erőltetik a szenátust a képviselőházi javaslat elfogadására. A Siécle azt fejtegeti, hogy a szenátus kénytelen és meg is fogja szavazni a kiutasitást, mert 1872-ben, mikor Napóleon herczeg kiutasittatott, mint 1876-ban, mikor III. Napóleon fia ellen bocsátották ki a számüző rendeletet, igen mérsékelt kormányok álltak az ország élén: az első esetben Dufaure és Jules Simon, a másodikban Dufaure, Say és Waddington. Mindenesetre kedvezőtlen hatást tesz a szenátus elhatározására az, hogy a radikális lapok — mint királybaráti részről meg is jósolták — már a hivatalnoki kar «megtisztitásáról» beszélnek, követelve, hogy azonnal bocsássanak el minden nem szigoruan republikánus érzelmü hivatalnokot. «Egyik proskripczió a másik után!» kiáltanak föl a Temps meg a Journal des Débats. — A szenátusban tegnap előterjesztett bizottsági jelentés, mint táviratainkmár közölték, elveti a herczegek kiutasitását. Kifejti először is, hogy ebben a kérdésben ugy a képviselőház, mint a kormány ismételten kijelentette, hogy a közjogon, szabadságon, czivilizáczión csorbát ejteni nem szabad. A számüzés: büntetés, már pedig büntetést kiszabni és végrehajtani birói eljárás és a védelmi szabadság teljes megóvása nélkül nem szabad. A bizottság — mondja a jelentés — meg nem foghatja, hogy lehetnek száz évvel a nagy forradalom után polgárok, a kik kivül állnak a közjogon, nevezetesen pedig a köztársaság uralma alatt, melynek jelszava az összes polgárok egyenlősége. Azelőtt csaták után történtek a kiutasitások, de most béke van s a kormány maga mondja, hogy a köztársaságot semmi sem veszélyezteti. A kiutasitást a történelemre való hivatkozással indokolni nem lehet, mert akkor minden igaztalanságot és bűntényt igazolni lehetne, azt mondván, hogy ilyesmik már fordultak elő. A bizottság elveti a kiutasitást, mert ugy a bel-, mint a külviszonyokat megzavarván s mert előzetes védelem nélküli önkényes itéletmondás lenne.

VIDÉK.

* **Nagyszebenből** sürgönyzik: A *görög kel. román egyházkongresszust* Román Miron metropolita ma ünnepélyes isteni tisztelet után, tartalmas beszéddel megnyitotta. Ezután az ideiglenes elnökség, valamint az igazoló bizottság tagjai választattak meg, mire az ülés véget ért. A legközelebbi ülés holnap lesz.

UJDONSÁGOK.

— jun. 20.

— ***Személyi hirek.*** *A király* tegnap délután Bécsből visszatért Schönbrunnba. — *Erzsébet* királyasszony és *Mária-Valéria* főherczegnő Feldafingből a jövő héten Gasteinba megy, előbb azonban rövid látogatást tesz Münchenben *Gizella* herczegnőnél. — *Rudolf* trónörökös ma este Münchenből, *Stefánia* trónörökösné pedig Laxenburgból Bécsbe érkezett. — *Alim* herczeg pasa és fia *Said* herczeg, tegnap reggel Bécsből elutaztak Konstantinápolyba. — *Rainer* főherczeg a napokban szemlét tartott a pilseni landwehr-zászlóalj fölött. — *Arany* János unokája, *Széll* Piroska, pár hét óta sulyos betegen fekszik a Herminamezőn lévő Ráth-féle villában, melyet e nyárra Arany László kibérelt. A nagy költő unokája meghütötte magát s az orvosok nagyfoku tüdőlobot konstatáltak. — *Fejérváry* Géza báró honvédelmi miniszter tegnap délután Budapestről Bécsbe utazott. — *Pejacsevich* Miklós gróf tábornok, a lovasság főinspektora Bécsből Budapestre érkezett. — *Hild* Gyula ezredes a 46-dik honvédgyalogdandár, *Andrássfy* Gyula ezredes a 80-dik honvédgyalogdandár ideiglenes parancsnokait a *király*, mint a *Katonai Lapok* irja, valóságos dandárparancsnokokká nevezte ki. — *Stroszmayer* djakovári püspököt ki bérma-utján Indiában megbetegedett, Djakovárra kellett szállitani. — *A király* — mint Bécsből sürgönyzik — ma délután meglátogatta *Sterneck* tengerészeti főparancsnokot, hogy egészsége javulásáról személyesen meggyőződjék. — *Vilmos* német császár — mint Berlinből sürgönyzik — tegnap este 10 óra 40 perczkor Emsbe utazott, ma jó egészségben megérkezett s ünnepiesen fogadtatott. — *Ifj. Festetics* Pál gróf pénteken este megérkezett amerikai utjából, hova egyik barátjának látogatására ment. A legilletékesebb forrásból vett értesülés alapján irhatjuk, hogy mindazok a hirek, a melyek elutazásával kapcsolatba hozattak, teljesen alaptalanok.

— **A herczegprimás jubileuma** megünneplésére történő előkészületek mind nagyobb mérveket öltenek. A fővárosi törvényhatóság kebelében mozgalom indult meg, hogy a főváros hivatalosan is részt vegyen a jubileumon, tekintettel arra, hogy a herczegprimás nemcsak az ország legnagyobb méltóságainak egyike, hanem a fővárosnak is megyés püspöke. E végből a 45-ös bizottság ma *Királyi* Pál elnöklete alatt ülést tartott, a melyen elhatározták, hogy a szerdai közgyülésen inditvány fog tétetni, mikép 1. a főváros törvényhatósága a főpásztort jubileuma alkalmából feliratilag üdvözölje; 2. őt Budapest diszpolgárává válaszsza, s 3. ugy az üdvözlő feliratot, mint a diszpolgári oklevelet az ünnepély napján nagyobb küldöttség nyujtsa át a herczegprimásnak.

— ***Germanizáló miniszteri rendelet.*** «*Hilfs-Tabellen zur Berechnung des Reinertrages der einzelnen Parzellen nach dem Flächenmassen von niederösterr. Joche zu 1600 Quadral-Klafter.*» Ez a czime a magyar kir. pénzügyminiszter ez évi 67,990. sz. alatti körrendeletével az ország összes adófelügyelőinek kiadott tiszta jövedelem kiszámitási kulcsnak. *Szapáry* Gyula gróf pénzügyminiszter utasitotta a magyar kir. adófelügyelőket, hogy valamennyi községi jegyzővel, községi és városi elöljáróval vétessék meg az általa kiadott ugynevezett «Hilfs-Tabellát». Az adófelügyelők, természetesen, meghagyták a községeknek, hogy a kiszámitási kulcs egy példányát 2 frt 50 kr készpénzben fizetendő vételárnak haladéktalanul leendő beküldése mellett ezennel a község számára vegyék át. Hogy a botrányos miniszteri rendeletnek nem minden községi és városi tisztviselő fogja magát alávetni és nem fogja valamennyi községi elöljáró a német «Hilfs-Tabellát» megvenni, azt, mint esztergomi levelezőnk irja, már több esztergommegyei községi tisztviselő bebizonyitotta, mert a mint megkapták, rövid uton *az ablakon kidobták.* Meg kell még jegyeznem, irja levelezőnk, hogy a kiadott «Hilfs-Tabellák» Bécsben nyomattak a császári államnyomdában és a könyv czimlapján egy jókora *kétfejüsas* áll. A könyvhöz csatolt utasitás és a nyomdai hibák kijavitása szintén ékes német nyelven készült. Az esztergomi városi pénztáros Niedermann Endre sehogysem akarta elhinni, hogy a magyar kir. pénzügyminiszter képes legyen német nyelven szerkesztett és kétfejü sassal ellátott kiszámitási kulcsot erőszakolni a magyar községi tisztviselőkre, kérdést tett illetékes helyen, hogy nem tévedésből repült-e be a hajdan hires Bottyán palotájába a kétfejü sasos könyv és nem tévedés-e az egész miniszteri ukáz? A felelet az lett, hogy a miniszter elrendelte a könyv megvételét és igy meg kell venni.

— **Hogyan aludjunk?** E kérdéssel foglalkozik a *Természettudományi Közlöny* legujabb számában dr. Bikfalvi Károly, a többi közt a következőket irva: Bizonyára igen kevés embernek jutott eszébe, megbirálni, hogy a megszokás hatalmánál fogva már rég meggyökerezett mai alvásmódunk, — midőn fejünk magasabb helyzetben van fekvés közben, — élettanilag helyesnek tekinthető-e? Ez az alvásmód már annyira divatos, sőt vérünkké vált, hogy nem is tekintjük jó ágynak azt, melyben legalább 2—3 magas vánkos nincs fejünk alatt, pedig a mint J. Menli-Hilty svájczi gyakorló orvos kisérletei és tapasztalai bizonyitják, épen az ellenkező fekvésben való alvás az okosabb és jobb. Midőn Menli a pajzsmirigy szerepére vonatkozó vizsgálatokkal foglalkozott és e czélból a nyak kerületét a test különböző helyzeteiben megmérte, egyszer ferdén állitott ágyban egész éjen át ugy aludt, hogy feje mélyebb helyzetben volt. A következő reggel feltünt neki, hogy sokkal korábban ébredt fel, mint rendesen, de e mellett egészen jól és vidáman érezte magát, az nap sokkal munkabiróbb volt és ez időtől kezdve főfájása, a mely azelőtt gyakran kinozta, teljesen elmaradt. Már több mint négy éve, hogy Menli rendesen ily megforditott helyzetben, kis lapos vánkoson alszik, de semmi káros következményét nem észlelte; egyetlen-egyszer sem tapasztalta a legkisebb szellemi zavart sem, sőt épen ellenkezőleg azóta sokkal frissebbnek, munkabiróbbnak és kevésbé álmosnak érzi magát. Ezen kivül a fejjel mélyebb helyzetben való alvás alatt gyorsabban felüdül, ugy, hogy ha néhány órai alvás után fel kell kellnie, már uj erőben van és minden szellemi munkára képes. Menli a fejjel mélyebben való alvást kedvezőnek ismerve fel, hogy azt fiziológiai alapon értelmezhesse, magán igen számos kisérletet végzett. E czélból ferdén álló ágyának feje alább fekszik, mint az ágy lábvége; kisérletei alkalmával az utóbbit széknek vagy ládának alátolásával különböző magasra emelte, ugy, hogy az ágy lábvége 3, 19, 26 és 36 czentiméternyivel állott magasabban az ágy fejénél. E nagyobb emeléseket azért tette, hogy a ferde ágyban való fekvés alatt a fejben történő változásokat megfigyelhesse. E változások a következők: a lefekvés után rövid idő mulva az egész arcz megvörösödik és meleg érzet lepi el, mely főleg a homlokon kis foku izzadásig fokozódhatik. A fej és nyak kerülete nő és a nyak és arcz kisebb arteriáinak lüktetése is érezhetővé válik. A közérzet, a mint előre gondolnók, nem kellemetlen, sőt párszor való ismétlés után az ember fejét tisztábbnak érzi. De nem csak a fej és nyak kerülete gyarapodik, hanem növekszik a mellkas alsó részének és a hasüreg köldökfeletti tájának kerülete is, ellenben az alhastáj, — mivel mozgékony szervei sulyuknál fogva a mélyebben fekvő rekeszizom felé nyomulnak — kisebbedik. Legfontosabb azonban a fejjel mélyebben való fekvés ama hatása, melyet az agyvelő vérkeringésére és a vér eloszlására gyakorol. Ha a fej alább fekszik, mint a test többi része, akkor a fejartériába több vér jut; a vérnyomás növekedik és az agyvelő bővebben láttatik el vérrel. Az agyvelőnek, testünk legnemesebb szervének sok és folytonosan oxigénben dus vérre van szüksége. Álló helyzetben a vér odaáramlása meg van nehezitve; s hogy ébrenlét alatt az agyvelő mégis kellő mennyiségü vérrel legyen ellátva, a szivnek erősebben kell müködnie s nagyobb erővel kell hajtania a vért szerveinkhez. Alvás alatt azonban, midőn legtöbb szervünk pihen, szivünk munkában van ugyan, de ritkábban lüktet és gyengébben huzódik össze. Ekkor, igen természetesen, azokhoz a szervekhez, melyek magasabban fekszenek, kevesebb vért hajthat. Ily módon kevesebb vér jut az agyvelőhöz is, a minek következtében nehezebben és csak hosszabb idő alatt szabadul meg az ébrenlét és munka alatt képződött bomlási anyagoktól, melyek a kimerültséget és fáradságot okozzák. Ha azonban alváskor fejünket nem helyezzük igen magas vánkosokra, hanem legalább vizirányosan fekszünk, megkönnyitjük a fej felé haladó véráramot s ezáltal a fáradtságot okozó bomlási anyagok kiküszöbölését elősegitjük. Minthogy az alvás czélja, az agyvelő felüdülése könnyebben bekövetkezik, ha több vér foly hozzá, a fejjel mélyebb helyzetben való alvást sokkal helyesebbnek kell tekintenünk a jelenleg szokásban levő alvásnál. Igaz ugyan, hogy első hallásra mindenki némi idegenszerüséget fog érezni az uj alvásmód iránt, mert mindenki azt az ellenvetést teheti, hogy, ha fejjel lefelé alszunk az agyvértolulás tünetei fognak mutatkozni, a melyek pedig, az eddigi felfogás szerint, károsak. Hogy azonban e félelem alaptalan és az egészséges embert nem fenyegeti veszély, ha agyvelejéhez több vér foly, azt már igen sok tekintélyes orvos elismeri. A véráram hirtelen változásait, melyek az agyvelőre károsan hathatnak, a pajzsmirigy szabályozza, a mennyiben az agyvelő felé folyó vér nagy részét magába veszi és csak lassan bocsátja tovább az agyvelő artériái felé. Ha a fejartériákba több vér hatol be s ennek következtében a várnyomás növekedik bennök, a kisebb arteriákban és hajszáledényekben a keringés csak gyorsulni fog. A vér gyors áramlása pedig még nem tesz beteggé, hanem ellenkezőleg, a fokozódott anyagcsere agyvelőnkben szellemi életünk egészséges müködéseinek főfeltétele. Csak a lassu véráram miatt bekövetkező gyengült táplálkozás az, a mi főfájást, munkára való kedvetlenséget, lehangoltságot, érzéki csalódásokat és deliriumot okoz. Az idegek betegesen fokozott ingerlékenysége nem a fokozódottabb táplálkozásnak a jele, hanem ellenkezőleg gyengült táplálásra vall. A bomlási anyagoknak, melyek a fáradtságot előidézik, ébrenlét alatt szakadatlanul képződniök kell. Ha a véráramlás lassu és gyenge, akkor ez anyagok kiválasztása lassan történik s ennek álmosság a következménye. Ellenkező történik, ha a véráram gyors és erős. Erthető ezekből az is, hogy miért szokott sok tudós és hires költő fekvő helyzetben dolgozni. Menli az ő alvásmódjának teljesitésére a következő utasitásokat adja: Legczélszerübb az ágyat ferdén állitani, még pedig ugy, hogy lábvége magasabban álljon, mint fejvége. Ez egyszerü emelő és sülyesztő gépszerkezettel érhető el, vagy pedig még egyszerübben ugy, hogy az ágy hátsó lábait deszkadarabokkal felpóczoljuk. Idősebb egyének a megszokott helyzetben való alvásból az ujba ne csapjanak át egyszerre, hanem fokozatosan, hogy a test és főleg az agyvelő véredényei hozzászokjanak. E végre ajánlja, hogy minden 14 nappal egy vánkossal kevesebbet hasznaljunk, egész addig, mig testünk vizirányos helyzetbe jut és fejünk csak egy alacsony vánkoson nyugszik. Midőn ehhez hozzászoktunk, lassanként átmehetünk az ágy lábvégének fokozatos emeléséhez, de ekkor is minden emelés után egy ideig (14 napig) egy helyzetnél maradjunk egész addig, mig a fej mélyebb fekvésére a legkedvezőbb helyzetet megtaláljuk. E tekintetben szabályul kell tekintenünk, hogy mennél fiatalabb valaki és mennél nagyobb szellemi munkát végez, annál mélyebben nyugvó fejjel alhatik. A felkelés a forditott helyzetben való alvásból lassan történjék, hogy az igen gyors felugrás által az agyvelőben hirtelen fellépő vérszegénységet kikerüljük és a szivnek időt adjunk az egyenes testállásban szükséges fokozódottabb müködéshez való alkalmazkodásra. Hogy a hálószoba levegője jó és tiszta legyen, az uj alvásmódhoz is megkivántatik. A ki pedig bizonyos bajok elkerülése végett akarja az uj alvásmódot megkezdeni, hogy sikere legyen, szakadatlanul folytatnia kell azt. A mint az elmondottakból látható, Menli alvásmódja sokkal okszerübb, mint megszokott alvásmódunk s több fiziológiai elv, főleg az agyvelő dusabb táplálása és a gyorsabb felüdülés határozottan fölébe emeli a magas vánkosokon való fekvésnek. Az utóbbi jó hatását saját magamon is tapasztaltam s mióta, pár hete Menli példájái követem, semmi kellemetlenséget nem éreztem, ugy, hogy jó oldalait tekintve, különösen vérben szegényebb egyéneknek és olyanoknak, kik nehezebb szellemi munkát végeznek, melegen ajánlhatom. Dr. Bikfalvi Károly.

— **Egy község jubileuma.** Bács-Bodrogmegye Bulkesz községe e hónap 14-én ülte meg százéves fönállásának ünnepét. A falubeliek, mint levelezőnk irja, heteken át készültek ez ünnepre, mely valóban méltó volt a község derék lakosaihoz, kiknek mindig az volt legfőbb törekvésük, hogy hasznos polgárai legyenek a magyar hazának, mely idegen őseiket szeretettel fogadta száz évvel ezelőtt, midőn József császár meghivására ide költöztek. Az ünnepre sok vendég sereglett össze a környékről is, Bulkesznek pedig apraja-nagyja talpon volt, hogy megcsodálja a diszes bandériumot, mely zeneszó mellett lovagolta be az egész falut, nyomon követve az ünneplők nagy tömegétől. *Csupor* Gyula járási szolgabiró szép magyar beszédet intézett a község lakosaihoz, kik előtt derék jegyzőjük *Tessényi* István mondotta el a község történetét. A *Pfeiffer* István plébánus beszéde alatt lehullott a lepel a diszes kőtábláról, mely a templom ajtaja fölé van befalazva s megfogja őrizni e szép ünnep emlékét. Este általános kivilágitás volt, melynek fényét a legszegényebb ember is emelte egy-egy gyertyaszállal.

— **Haladó község.** Péczel község képviselőtestülete — mint levezőnk irja — e hó 6-án tartott közgyülésén, Szilágyi Virgil képviselő és péczeli nagybirtokos inditványára egyhangulag s lelkesedéssel elhatározta, hogy az utczák ez évi julius hó elsejétől kivilágittassanak s a lámpák haladék nélküli felállitására az elöljáróságot utasitotta. A képviselőtestületnek eme, különösen a fővárosból itt nyaraló nagy intelligencziára való tekintetből, felette üdvös határozatát természetesen a lakosság örömmel üdvözölte, elannyira, hogy igen sokan egyszerü felszólitásra készséggel siettek a községet anyagi támogatásban is részesiteni s csaknem bizonyosnak mondható, hogy az összes szükséglendő lámpák beszerzési ára és felállitási költségei, a nélkül, hogy a községnek egyetlen krajczárjába kerülnének, csupán közadakozás utján fog begyülni.

— **Népszerüség hajhászó hadügyminiszter.** Párisi levelezőnk írja: Megemlékeztem már Boulanger hadügyi miniszternek egy-két csodálatkeltő rendeletéről. A radikális politikáju generális liberális szellemü reformjaival két legyet igyekszik találni egy csapásra: demokratizálni a hadsereget és népszerüvé tenni magát a tisztikar meg a legénység előtt. Boulanger tábornok csakugyan bámulatra késztet elszántságával, melylyel a routine-es visszaélések darázsfészkeibe nyul, hogy azokat felforgassa. Ama hadfiak, kiknek képviselő vagy szenátor rokonjuk vagy barátjuk van, irigységet keltő kiváltságokban részesültek eddigelé. Magam is ösmerek olyat, ki öt év helyett csak hat hónapig teljesitett tényleges szolgálatot képviselő bátyja révén meg-megujuló hosszabb szabadságot kapott. A miniszter tudtára adta napi parancsban az egész hadseregnek, hogy ő ezentul tizenöt napi kemény árestomot fog mérni mindama katonákra, kiknek érdekében képviselők vagy szenátorok nála lépéseket tesznek, elejtve egyuttal az illetőket egész szolgálati idejükre minden igénytől, akár csak egy napi szabadságra is. E salamoni intézkedésnek többoldalu üdvös eredményei lesznek: a miniszter megszabadul a képviselők és szenátorok alkalmatlankodásaitól, hasonlóan az utóbbiak is befolyásos választóik részéről, a hadseregben az egyeseknek botrányos kiváltsága megszünik és ezentul a nem protezsált katonák is kaphatnak szabadságot. — A házasodni szándékozó tisztek kauczió ügyét is reformálni óhajtja. Egy erre vonatkozó körrendeletben ugy nyilatkozik, hogy legilletékesebb helyen vél tanácsot kérni, midőn maguktól a tisztektől kér véleményt arra nézve: fenn kell-e tartani a kaucziót? Mily módon? Ha a többség kivánja, kész a kaucziót eltörülni, vagy pedig az erre vonatkozólag fenálló szabályokat módositani. — Egy másik intézkedésével szintén népszerüvé tette magát a hadügyi miniszter a szegényebb sorsu katonatisztek közt, a mennyiben a boulevardista Páris szivében, az opéra negyedében egy milliónyi költséggel pompás klub-ot létesitett, hol a vidékről Párisba ránduló tisztek kevés pénzért kényelmes szállást és kitünő ellátást is kaphatnak. Ez a katonai klub julius elsején nyilik meg, s pazar fényü berendezésével a párisi elsőrendü cerkle-k szinvonalán áll. — Az altiszteknek is kijutott a magok része a hadügyminiszternek e heti bőségszarujából: Boulanger tábornok az altisztek «prestige»-jének emelésére több rendbeli tisztelet adást irt elő számukra; elrendelte, hogy a mennyire csak lehet, minden altiszt kapjon külön szobát, melyben tetszésük szerint sajátjukat képező butordarabokat, vagy disztárgyakat is helyezhetnek el; továbbá az ezredeseknek meghagyatik, hogy minden kaszárnyában egy külön terem rendeztessék be szórakozó helyiségül (billiárdokkal, ujságokkal, könyvekkel) az altisztek számára. Bizonyos, hogy ily atyai gyengédséggel gondolkozó minisztert nem láttak még a hadsereg élén, sem Francziaországban, sem máshol!

— **Natália szerbiai királyné** ma reggel 7 óra 75 perczkor a magyar államvasutak gyorsvonatával elhagyta Budapestet és Szliácsra utazott. A pályaháznál a királynőre várakoztak Steics Péter szerb főkonzul, Ullmann Pál dr. alkonzul, Davidso titkár, Kuranda Emil az «Adria» igazgatója stb. A királyné a jelenlévőkkel szivélyesen társalgott s a főkonzul előtt kifejezte megelégedését, hogy a fővárosban mily kellemesen töltötte idejét s kilátásba helyezte, hogy Szliácsról visszatérőben ismét néhány napot tölt Budapesten. — A királyné 100 frtot adományozott a Fischer-féle majolika gyárszemélyzet betegsegélyző és temetkezési egyletnek.

— **Ritka égi tüneményt** láttak a párisiak pünkösd másod napján. Levelezőnk erre vonatkozólag a következőket irja: A legszeszélyesebb népnek egyuttal igen szeszélyes klimája is van. Némelyik télen nincs szükség sem meleg ruhára, sem tüzelő fára, máskor viszont akad olyan nyár, mint például a mostani, mikor téli ruhát kell viselni. A hideg csak megjárná, de a folytonos esőzések mult évi szeptember hó óta páratlanná teszik ez évet ennek a századnak klimatikai történetében. Az observatoire hivatalos kimutatása szerint mult évi szeptember elseje óta volt *kétszázötvenkilencz* esős vagy borus és nedvességgel szaturált napunk: a napot a lefolyt tiz hónap alatt csak huszonhatszor láttuk Párisban. Legutoljára pünkösd hétfőjén gyönyörködhettünk a ritka égi tüneményben, hat heti szakadatlan esőzés után. Ez abnormális idő pokoli létre kárhoztja a csuzbántalmakban szenvedőket, ugy hogy az öngyilkosok statisztikájában ép oly számban szerepelnek, mint a kétségbeesett szerelmesek. Ha az idő hirtelen szépre és melegre nem fordul, a vetemények és a bortermés tönkre menne, pedig a gazdáknak és a bortermelőknek szép reményeik voltak ez esztendőre. A legöregebb emberek sem emlékeznek, hogy a szőlőtőkéken annyi fürtöt láttak volna, de a nap melegségének hiányában a fürtök még virágzásra sem juthattak és ha az idő igy tart, rövid idő mulva el kell fonyadniok. Valószinü, hogy az idő egyátalában nem fordul jobbra és a nedves esős idő eltart egészen őszig, mi történt ezelőtt négy évvel, a mikor tizenkét hónapra esett kétszázötvenegy esős vagy nedvességgel szaturált borus nap nyolczczal kevesebb, mint a mennyink már a lefolyt kilencz és fél hónap alatt volt.

— **Bérmálás után.** Zimonyból irják e hó 17-diki kelettel a W. Allg. Ztg.-nak: Az a rossz szokás, hogy a bérmaszülék az ifju konfirmáltakat korcsmázni viszik és ott leitatják, itt, a hol Strossmayer püspök végezte a bérmálást, tegnap este szomoru esetnek lett az okozója. Egy külvárosi paraszt két fiugyereket vezetett előbb a bérmáláshoz, azután a korcsmába, a hol a mindössze 13 éves fiuk ugyancsak neki láttak az ivásnak. Hazaérve, részegen egymás hajába kaptak s a gyöngébb, mikor a másik legyürte, kihuzta a kését s bérmatársának felhasitotta a hasát. A két gyerek rokona volt egymásnak s ugyanegy udvaron laktak. A szörnyü tettet nem is lehet egyébnek felróni, mint a részegségnek. A felszakitott hasu gyerek már meghalt.

— **A szerb sebesültek** segélyezésében és ápolásában érdemeket szerzett magyar hölgyek közül többeket a *Natália királyné* aranyéremmel tüntette ki a szerbiai királyné. A kitüntetettek diszes névsora a következő: Dessewffy Aurél grófné, Karácsonyi Aladár grófné, Károlyi Viktor grófné, Khuen-Héderváry Károly grófné, Hunyady László grófné, Szápáry Gyula grófné, Szapáry István grófné, Zichy Nándor grófné, Turn-Taxis herczegné, Molnár Endréné, Steingassner Ákosné, Ullmann Pálné, Splényi Ödön bárόné és Rupp Zsigmondné.

— **A párisi gyermek-kiállitás,** melyet a Trocaderoban tartottak meg, e hó 14-én jutott végjelenetéhez. Ekkor osztották ki a dijakat. A pályabiráknak, szépség illetőleg egészség szempontjából, 3908 gyermek felett kellett itéletet mondaniok. Körülbelöl 50 dijat adtak ki. Az első jutalmat egy hatodfél esztendős gyermek kapta, a ki 1 m. 27 cm. magas és 114 fontot nyom.

— **A gyermek-gyilkos.** A római előkelő világnak megint van mivel foglalkoznia. Tucca Rosaria, egy csodálatosan szép és igen jó családból való 17 éves leány titokban viszonyt folytatott egy szépségéről hires szinészszel s e hó 16-án még nagyobb titokban gyermeket szült. Hogy szégyenét eltitkolja, Rosaria elsőbb ollójával próbálta a gyermeket szétvagdalni, mikor azonban az olló az első kisérletre széttört s azonfelül a gyermek is sirni kezdett, egyszerüen kinyitotta az ablakot s a meztelen ujszülöttet a harmadik emeletről ledobta a sétáló közönség közé. A nyomozást igen megnehezitette az, hogy senki sem akarta el, hogy a tettet az a szép és gazdag leány követte elhinni, ki mosolyogva nézett ki az ablakból. Csak, mikor az orvosok nyilatkoztak, fogták el Rosariát s vitték egyelőre a rab-kórházba.

— **Oláh közmüvelődési mozgalmak.** Szilágymegyéből irják a brassói «Gazetá»-nak: «Eddig csak szomoru dolgokat irtam innen, a mi a köztünk és a kormányzók közti viszonyt illeti. Ma örvendetest irok társadalmi állapotunkról. A szilágyi oláh intelligenczia jó ideje, hogy dolgozni kezdett oláh nemzeti kulturánk szöllőjében. A szilágysági oláh néptanitók egyesülete, az oláh közmüvelődési egyesület XI. fiókja minden erőből törekszik minél inkább terjeszteni a mostoha sorsu nép között az oláh kulturát. És a szilágysági oláh nő sem akart hátra maradni a fenséges munkában. Csak közelebbről alapitották meg a szilágysági oláh nők egyesületét. De kicsoda, ki valamelyik oláh hirlapot olvassa, nem tudja, hogy mily tevékenységet fejt ki a szilágysági oláh intelligenczia?»

— **Dinamit lopások.** Gráczból sürgönyzik, hogy a helytartóság a politikai hatóságok által a robbantó szereket alkalmazó vállalatokhoz felszólitást intézett az iránt, hogy a robbantószerekre vonatkozó rendelet szigoru betartásával, a legpontosabban felügyeljenek, s esetleg naponként motozást tartsanak, nehogy a munkások robbantószereket magukkal vigyenek. Ez intézkedésre a gyakran ismétlődő dinamit-lopások szolgáltattak okot, melyek anarkhisztikus indokokat engednek gyanitani.

— **Százharmincz kilométer sebesség óránként.** Egy párisi mérnök: Estrade — mint párisi levelezőnk irja — uj szerkezetü gépet talált ki, mely óránként 130 kilométert képes megtenni. A találmánynak szembeötlő előnyét képezik az óriási kerekek 2 és fél méternyi átmérővel. Az eddigelé elért legnagyobb sebesség vasuton 70 és 80 kilométer közt váltakozik, Estrade mérnöknek gépe csaknem kétharmaddal röviditi meg a távolságot. A mérnök saját költségére késziteтте el gépezetét egy saját szerkezetü wagonnal, melylyel legközelebb teendnek kisérletet a keleti vonalon. A waggonnak szintén nagy átméretü kerekei vannak és emelettel bir. Megválik van-e gyakorlati értéke a villámsebességgel iramló mozdonynak. Nehezen tehető fel, hogy csak némileg is girbe-görbe vonalon ily sebességgel lehessen haladni, a már létező gyorsabban haladó mozdonyok is kénytelenek menetüket lassitani minden kanyarodó helyen. Oroszországban és északi Amerikában, hol a vonalak sok ezernyi kilometeren át egyenes vonalban haladnak, talán alkalmazhatók lesznek a 130 kilométernyi gyorsasággal haladó vonatok. Ha mérnökeink ez uton tovább haladnak, még megérhetjük egy szép nap, hogy 200 méternyi átmérővel biró kerekekre alkalmazott kocsikon utazunk: a kerekek másodperczenként egyszer fordulnának tengelyük körül, mindannyiszor egy kilométert hagyva hátra, mi perczenkint 60 kilometert, óránként 3600 kilométert tenne, vagyis Párisból Budapestet mintegy félóra alatt lehetne elérni.

— **A villamosság a kivégzéseknél.** Mint Párisból irják, Charton, a yonnei kerület szenátora, közelébb szakférfiakból álló gyülekezetben kijelentette, hogy ő a szenátusban javaslatot fog tenni a villamosságnak a kivégzéseknél leendő alkalmazását illetőleg. Charton a nyilvános kivégzéseknek megszüntetése tárgyában kifejlendő vita alkalmával orvosi vélemény kiséretében fogja benyujtani inditványát. E javaslat elfogadását rendkivül feszült kiváncsisággal lehet várni.

— ***Az Eiffel-torony.*** Ez a neve amaz óriási toronynak, a melyet a 1889 iki párisi kiállitásra épiteni fognak. A franczia hivatalos lap legujabb száma közli a bizottság jelentését, a mely a torony felépitését határozta el. A torony négy emeletes lesz. Az első emeletet két óriási boltiv fogja képezni. E boltivek oly nagyok, hogy például a szent István tornya kényelmesen elférhetne alattuk. A torony négy lába alatti tér, csak 125 négyszög méter, de azért az alkotvány szilárdsága minden tekintetben biztositva lesz. A toronyba való felszállást az első emeletig fogaskerekü vasut fogja eszközöni, a mely a torony boltives lábaiban lesz elhelyezve. Innen nagy hengerben mozgó emelőgép segélyével juthatni fel a csucsba. A torony, a melynek magassága meghaladja hétszer a Szent-István tornyot, csak öt millió frankba kerül. Tiszta vasból készül és legközelebb fognak hozzá épitéséhez.

— **A Temes és Béga** tegnap óta állandóan apad. Az ár lassanként levonul a szántóföldekről s a lakosság hangulata is javul. A sulyos csapások által meglátogatott Medves községben ujabban ismét több ház beomlott. Ivánda községet az idején létesitett körgátak megmentették Bessenyei Ferencz szolgabiró a hely szinére ment s a miniszteri kiküldötteket informálta az eddigi védelmi munkálatokról. Nevezett szolgabiró ugyanis csaknem az összes védelmi munkálatokat maga vezette. Fölhozta a miniszteri kiküldöttek előtt, hogy ő már az 1884-diki árviz alkalmával kifejezést adott az alispánhoz belerjesztett jelentésében abbeli nézetének, hogy a jobboldali Temesgátakat lényegesen emelni kellene, ha csak nem akarják, hogy az összes s folyómenti helységek árveszedelemnek legyenek kitéve. A szolgabiró azután utalt a Temes-Béga szabályozó társulat szabályozási munkálatainak rendszertelenségére. A szabályozási társulat vezetésében legközelebb változást remélnek.

— **Fölfedezett bibliai város.** Felette érdekes fölfedezés történt az egyiptomi delta észak-keleti legelhagyatottabb szögletében. Petrie Flinders, a szerencsés egyiptomi kutató, Naukratis feltalálója, a ma Tell Defenneh nevü szomoru vidék sánczait és töltéseit ásatván arabjaival, megtalálta «Farao házát, Tefanoszban», melyről a biblia több helyet megemlékezik, mely hallotta Jeremiás próféta siralmait az elpusztult Jeruzsálem felől. Nevezetes e fölfedezés azért is, mert valahára nem csupán templomok és sirok kiásásáról veszünk Egyiptomból értesitést, hanem ime, föl lett fedezve egy királyi lak is, melynek épitési ideje messze időkbe, a Krisztus előtti 6—7. századba nyulik vissza. E vidék most csupa vadon, melynek közepén terülnek el a mondott Defenneh sánczai és töltései. Távol minden falutól, uttól, müvelt földtől, hova utas nem téved, hol kutató még nem ütötte le ásóját. A töltések és sánczok szövevénye egy egész eltemetett város tervrajzát gyanittatja. Valóban erre a gondolatra jött Petrie, a mint arabjaival egy késő estén fáradtan ide vetődött. Arabjai elmondták mindazt neki, a mit a vidékről s megszállásuk helyéről tudtak. S mily nagy lőn a tudós történész öröme, mikor hallja, hogy a hely, a hol nyugosznak «El Kasr el Bindt el Jahudi» a zsidólány kastélya nevet visel. Ez a zsidó lány senki más, mint a Jeruzsalemet lerombolό Nabukodnozor által babiloni fogságra vitt Zedekiás királynak a leánya, a ki Jeremiással s több zsidó menekvővel itt keresett, Farao Hofranal nyughelyet, a mint ez le van irva a bibliában. Petrie hü arabjaival, szám szerint 40-el rögtön tanyát ütött a tamariszka bokrok által elboritott, elhagyott helyen s megkezdette az ásatást. Fő figyelmét a «Kasrely»-ra forditotta s valóban ráakadt alapjaira. Az ásatás közben felszinre jött tömérdek adatból, melyek nem csupán az épitésre használt s figurativ irásos kövekből, téglákból állanak, de nagy mennyiségben fordulnak elő az egyiptomiak házi és vallásos eszközei, Petrie megállapitotta az épités korát is, I. Pszammetikus korszakát. A gondos ásatások következtében napvilágra jött termek és szobák tele vannak hieroglif feliratokkal, bas-reliefekkel a legszebben kifaragva és kifestve. Néhány teremben nagy számu görög váza került elő, melyeken gigantomachia, chimera, harpia sfinx képek s ehez hasonlók vannak festve, pompás kivitelben. A romok egyuttal az égés nyomait viselik magukon. Valószinüen Jeremiás jóslata teljesedett be, eljött Nabukodozonor, és feldulta és felgyujtotta a menekvő zsidók mentsvárát.

— **A hurka történetéhez** a következő érdekes adatokat közli egy szaklap. Különösen érdekes a véres hurka eredete, melynek készitését a középkorban törvénnyel akarták megtiltani. Leo bizanczi császár (886—911) a következő rendeletet bocsátotta ki a véres hurka ellen «Tudomásunkra jutott, hogy az emberek annyira megbolondultak, hogy részint nyereségvágyból, részint inyenczkedésből, vért ételle változtatnak át. Megtudtuk, hogy a vért belekbe töltik, és ilyképen mintegy lepelbe burkolva, küldik a gyomorba. Nem türhetjük tovább, hogy az állam becsülete ily találmány által tisztán néhány inyenczkedő ember izlése miatt meggyaláztassék. A ki ezentul vért tápanyaggá változtat — azt megkorbácsoltatjuk és becstelenségének jeléül kopaszra nyiratjuk a fejét. A városok hatóságainak eljárását szintén nem helyesljük, mert ha komolyabban gyakorolták volna a hivatalos felügyeletet, ilyen helytelenségek nem történhettek volna meg. Hanyagságukért tiz font arany birsággal sujtjuk őket.

— **Öngyilkosságok a videken.** *Felgyőn* (Csongrádmegye.) Elek Anna 19 éves szolgáló leány gyufaoldattal megmérgezte magát. — *Kőszegen* Dachs Alfréd a napokban egy emeletes házból leugrott s rövid idő mulva meghalt. — *Sepsi-Szent-Györgyön* Balogh György köztiszteletben álló polgár jun. 18-án éjjel szivenlőtte magát. Öngyilkosságának oka anyagi zavaraiban keresendő. — *Szegeden*, a Rókuson, Gajdacsi István 28 éves disznóvágó, miután mindenét elkártyázta, tegnapelőtt délben fölakasztotta magát. — *Köröstarcsán* Petrovics Lajos községi jegyző junius 18-án, ismeretlen okból, főbe lőtte magát. — *Várpalotán* Juhász Péter ottani kovács junius 17-én mellbe lőtte magát; öngyilkosságának oka családi villongásokban rejlik.

Rövid hirek. *Táplány* győrmegyei község határában junius 16-an az országut melletti árokban, gazzal befödve, egy emberi holttestet találtak, keresztül vágott nyakkal; a vizsgálatot meginditották. — *Alsó-Mesteriben* Hertelendy Gyula földbirtokos istálójába junius 17-én becsapott a villám s egy öreg nőt és 16 darab szarvasmarhát agyonsujtott. — *Csörötnök* muraközi községben Kovács

Mihály kocsis junius 8-án éjjel a nagy viharban kocsijával agyongázolta Kozó Ferencznét, ki épen haza felé tartott azon az uton. — *Brassóban* hunyt el 86 éves korában néhai Stenner első papnak özvegye Honterus Johanna, kivel együtt kihalt Honterusnak minden ivadéka, ki az erdélyi részekben a reformácziónak egyik fő alapitója, a könyvnyomtatás elterjesztője volt, s kit maga Luther «az ur magyarországi apostolának» nevezett. — *Szabadkán* Mamuzsits Lázár polgármester és Gálfy György gyógyszerész közt mult vasárnap pisztoly-párbáj volt, melyre heves összeszólalkozás adott okot. Egyik fél sem sebesült meg.

= **A szerencsétlenül járt fiatal tudós.** A gellérthegyi katasztrófa áldozatának, dr. *Nagy* Sándor muzeumi őrsegédnek szomoru esete, melyről mai számunk részletes tudósitással szolgált, kinos megdöbbenést okozott ama körökben, melyek közel állottak a szerencsétlen fiatal tudóshoz. Barátai és pártfogói őszinte részvéttel fogadták a szörnyü katasztrófa hirét, mely egy nagyratörő munkás ifju életét tette semmivé. Dr. Nagy Sándor füzesgyarmati (békésmegyei) születésü 28 éves ref. vallásu nőtlen bölcsész tudor és nemzeti muzeumi könyvtári gyakornok, alacsony sovány testalkatu, de élénk, fürge járásu fiatal ember volt. Józannak és szelidnek ismerte mindenki s tudták róla, hogy csak tudományos munkálkodásának él. Tegnap este három legbensőbb barátjával ment vacsorára, s mert egyhangu véleményök szerint csakis Budán lehet jó bort kapni, a Gellérthegy egyik vendéglőjét jelölték ki, hova fel is mentek s megvacsorázva, ott beszélgettek kilencz óráig. Négyen mindössze négy liter bort ittak meg, ami azonban az iváshoz nem szokott fiatalembereknek mégis sok volt, a gyönge szervezetü Nagyra pedig végzetessé vált. Kilencz óra után indultak vissza a gellérthegyi uj szerpentin-uton, de alig érték a feléig; egyiköknek az a gondolata támadt, hogy menjenek le csuszva a rövidebb gyaloguton. Már megfordultak, hogy az ut korlátját megkerülve a gyalogutra térjenek, midőn Nagy, anélkül, hogy észrevették volna, átlépett a korláton, azt gondolva, hogy egyenesen a gyalogutra jut. De, amit ő gyalogutnak nézett, kopár sziklapad volt, melyen lába megcsuszott s előre bukott egy alatta lévő plateaura, melyről sebesen gurult alá az alsó hegy-utczai 10. számu ház födelére, innen pedig az udvar kövezetére, hol agyonzuzta magát. Egyik barátja átugrott a korláton, hogy a lezuhanót a sziklapadon visszatartsa, de már nem érhette el. A fiatal emberek az első rémület leküzdése után rohantak le a hegyi uton s bezörgettek az alsó hegy-utczai 10. számu házba, hol a lakók már körülvették a halottat. A szerencsétlen fiatal ember esés közben egy jajkiáltást sem hallatott s azután sem jött ki egy sóhajtás sem ajakán. Barátja, a ki megpróbálta életre kelteni, még vagy 20 másodperczig érezte szive dobogását. A holttestet beszállitották a Rókus-kórház halottas házába, hol holnap reggel rendőrileg fogják bonczolni s ugyanonnan, kedden délután 3 órakor temetik el. A temetést a nemzeti muzeum rendezi, mely az elhunyt haláláról külön gyászjelentést ad ki. A boldogultnak öreg szülei, kik Füzes-Gyarmathon Békésmegyében laknak, táviratilag értesitették a megrenditő szerencsétlenségről. Szép hajadon nővére a mult év deczember havában halt meg, egy öcscse pedig most végzi középiskolai tanulmányait s az elhunyt csekély fizetéséből még ezt is gyámolitotta. A boldogultat 5 évvel ezelőtt mint végzett bölcsész Fraknói Vilmos és Gyulai Pál ajánlatára lépett a nemzeti muzeum szolgálatába, hol a könyvtár kézirati osztályában mint gyakornok nyert alkalmazást. Ez idő alatt kitünő sikerrel letette a tanári vizsgát, a doktorátust s a gyakorlati bibliografiában, a paleografiában, a könyvtártanban szakemberré képezte ki magát. Tehetsége, szorgalma, képzettsége és megbizhatósága által elöljáróinak s a tudományos köröknek megelégedését és elismerését teljes mértékben kiérdemelte s jövőjéhez a legszebb reményeket füzték. Egyike volt a legszolidabb fiatal tudósoknak s az akadémiában Sztáray Mihályról és a szombatos kodexekről tartott értekezéseivel — melyeket Gyulai Pál mutatott be, méltó figyelmet keltett. Horváth István kéziratgyüjteményéről s a hazai iskolai drámákról külön monografiákat irt s számos ismeretlen iskolai dráma fölfedezésével gazdagitotta irodalmunkat. Tudományos dolgozatai, melyek leginkább az irodalomtörténet, a történet és bibliografia körébe vágnak, a Philologiai közlönyben, a Figyelőben, az Ungarische Revueben, a Ludovika Akadémia Közlönyében, a Magyar Könyvszemlében s a Turulban látták napvilágot s alaposságuk által tüntek ki. A magyar tudományos akadémia irodalomtörténeti bizottsága az utolsó években megbizta őt Kazinczy Ferencz levelezéseinek összegyüjtésével. E munkát nagy lelkiismeretességgel végezte s a kiadott és a kiadatlan levelekről körülbelől 15—20,000 darab kivonatból álló jegyzéket készitett, mely Kazinczy levelezéseinek kiadásánál alapul fog szolgálni. Daczára annak, hogy a nemzeti muzeumnál csak mint gyakornok volt alkalmazva, mégis az intézetben egy szolgai lakást bérelt ki s az irodalmi mellékkeresményeiből bebutorozta, hogy ott háboritlanul dolgozhassék s minden idejét a reá bizott tudományos munkának szentelhesse. E végből rendesen odahaza lakásán étkezett s csak ritkán ment ki szórakozás végett barátaival házon kivül ebédelni vagy vacsorálni. Tegnap este ez a ritka eset történt vele s fájdalom utoljára. Halála a nemzeti muzéumban s a tudományos körökben mély részvétet keltett, mert a boldogultnak épen most biztos kilátása volt arról, hogy a nemzeti muzeum könyvtárához végleg ki fog neveztetni, hol szép tehetségét és gazdag szakismereteit haszonnal értékesithette volna. Mindezeket a reményeket most egy végzetes lépés semmivé tette. A nemzeti muzeum könyvtárának tisztviselői s Pulszky Ferencz igazgató a szerencsétlen fiatal tudós iránt való részvétöket az által kivánják kifejezni, hogy tekintve a boldogultnak a muzeum könyvtárában töltött öt évi sikeres szolgálatát, lépéseket tesznek a minisztériumnál az iránt, hogy temetése a muzeum költségén történjék. A boldogultat a tudomány férfiain kivül agg szülei gyászolják, kik benne egyetlen támaszukat és reményöket vesztették el.

= **Az éj lovagjai.** A mult éjszaka őrült sebességgel vágtatott a városliget felé egy számozatlan bérkocsi, melyből segélykiáltás hallatszott. Két rendőr utána iramodott s megkerülve a királyi pavillont, eléje állott, de a kocsis nem akart megállani még a háromszor ismételt felszólitásra sem. Tovább hajtott szédítő gyorsasággal, de nemsokára kénytelen volt megállani, mert a rendőrök kétszer utána lőttek s egyik lovát megsebesitették. A mint megállott a kocsi, kiszállott belőle egy férfi és egy nő s gyorsfutással menekültek a rendőrök elől. De maradt a kocsiban egy másik szerelmes pár, melyet bekisértek a kocsissal, *Tamás* Józseffel együtt. A letartóztatott szerelmesek azt beszélték a szolgálattevő rendőr tisztviselőnek, hogy a Buzalka-féle tánczteremben mulattak s azért fogadták a kocsit, hogy elvigye őket a Lángos-féle kávéházba. A kocsis, a ki meglehetősen ittas volt, a városliget felé vágtatott velük. Azt hitték, hogy valami bajuk történik, azért kiáltottak segitségért. A rendőrség megindította a vizsgálatot e rejtélyes dolog földeritésére.

= A Lukács-fürdőben az uj női göz- és törökfürdő a nagy-vöszlaui női uszoda megnyitásaik óta külön női, külön uri fürdők lévén, urak és nők is egész nap fürödhetnek.

SZINHÁZ, ÉS MÜVÉSZET.

— **A nemzeti szinházban** egymást érik a vendégszereplések. Ma ismét egy uj tehetség mutatta be magát a *Zilahi* Gyula személyében, ki a «Czifra nyomoruság» Mádi Simonját játszotta el és pedig elég ügyesen arra, hogy a legjobb auspicziumokkal nézhessünk jövője elé. Zilahi még fiatal ember, ugyszólván kezdetén a komolyabb elbirálás alá eső szinpadi szereplésnek, de máris tud annyit és határozott tehetsége mellett van annyi intelligencziája, hogy tisztességes sikert vivhasson ki. Egyénisége a komikum felé hajlik; mai fellépésében könnyedséget és öntudatos játékot találtunk, alakja és orgánuma ellen sincs kifogásunk. Mozdulatai e szerepben élénken emlékeztettek Vizvárira, ki a Mádi Simon alakjának a nemzeti szinházban megteremtője volt, ez azonban nem vált Zilahinak hátrányára, miután mindvégig elég természetesen játszott. A darab többi szerepei majdnem kivétel nélkül jó kezekben voltak. K. Hegyessi Mari asszony sok melegséggel, néhol igazi páthosszal játszott; Szathmáryné kitünően adta a fösvény és kaczér vén leányt, Vizváryné csupa elevenség és élet volt; Ujházy minden mozdulatával és szavával derültséget keltett és Mihályfi elegáns gavallér volt. Hetényinek a felvidéki tájszóllás nem sikerült eléggé; Gyenes kissé nehézkes, néhol majdnem szögletes volt, egyébként sok jóakarattal játszott, csakhogy mai szentimentális szerepe nem neki való, a minthogy ama jeleneteket, melyekben szilárdnak kellett lennie, sokkal jobban is játszotta meg. Igy például teljesen kielégitett a harmadik felvonásban, mikor neje csábitójával állott szemközt. — A közönség az összes szereplők iránt hálás volt s a fiatal vendéget is többször élénken megtapsolta.

— **A magy. kir. zeneakadémia** második vizsgálati hangversenyét ma este tartotta meg saját helyiségében. Az estély közönsége jóformán csak az előadók hozzátartozóiból állott s igy a terem csupán félig telt meg. A müsor legjelesebb számát Asztaller Irma k. a. éneke képezte. A fiatal hölgy Massé Fülemile dalát adta elő, olyan üde, csengő hangon és müvészies előadással, hogy helyén levőnek találjuk felhivni reá az opera igazgatóságának figyelmét. A kisasszony, ha igy halad tovább a koloratura énekmüvészetében, a szinpad s reméljük a magyar szinpad büszkesége lesz. S itt nem mulaszthatjuk el teljes elismerésünket kifejezni tanárja Pauli ur iránt, ki a kezére bizott tehetségeket kitünő szakismerettel nagy lelkiismeretességgel vezeti müvészi czéljuk felé. Asztaller k. a. lélegzetvétele, beosztása, skálája ékitései, futamai, trillái, frazirozása, mind magunkon hordják a jeles tanár jeles tanitásának bélyegét. Zeilinger Károly (Koeszler tanitvány) Bach népszerü (A-moll) Praeludium és fugáját szép készültséggel adta elő. Különösen pedáljátékát kell elismeréssel kiemelnünk. Beethoven (A-dur) szonátáját zongorára és hegedüre Forrai Sándor és Waldmann Albert játszották. Forrai Sándor a zongorán sokkal több önállóságot tanusitott, mint Waldmann a hegedün, a kinek még azonkivül az a malheurje is volt, hogy a e-hur a magasabb fekvésben — valószinüleg a rosszul gyantázott vonó miatt — fel-fel mondta a szolgáltatot. Összjátékuk mindazonáltal szép készültségre s kellő komolyságra mutatott. Hallottunk egy Schopin balladát is László Árpád előadásában. A fiatal embernek minden esetre nagy erkölcsi bátorsága lehet, hogy ilyen csekély készültséggel el merte játszani az igen lelkiismeretes tanulmányokat igénylő müvet. A jó szándék ebben az esetben azonban nem elég, ilyen lompos játékkal még csak gondolni sem szabad Schopinre, László kisérlete pedig valóságos merénylet volt a nagy költő eme gyönyörü alkotása ellen. Bach 8 szólamu motettjét (Lob und Ehre und Weisheit und Dank) az est eme legérdekesebb adományát, a kar Koessler lelkiismeretes betanitása, de egy kissé ideges vezetése mellett tőle telhetőleg jól adta elő. Konstatáljuk azonban, hogy a nehéz és impozáns mü szépségeinek megfelelő előadásához az akadémiainál nagyobb énekkar szükséges. A mi természetesen nem von le semmit az előadás érdeméből. —*ts.*

— **Matinée.** Ma vasárnap nagyszámu közönség részvéte mellett folyt le Siposs Antal magán zeneakadémiájának záró hangversenye, mely zsufolásig megtöltö a vigadó kis termét. A változatos müsor minden számát az intézet kiválóbb növendékei játszották. Kitüntek: Rader Irma és Schwarcz Viktoria, kik nem csak mint zongorajátszók, hanem mint zeneszerzők is előnyösen mutatták be magukat. Az utóbbi saját szerzeményü magyar ábrándjával osztatlan tetszést aratott. Ugyancsak ő játszotta két zongorán Rónay Gizellával: Saint-Säens Beethoven themája felett irt remek változatait is kifogástalan értelmezéssel. Lisztnek két uj magyar rhapsodiáját Schwarz V. és Lutilszky Irma Abrányi 1-ső ábrándját Markovics Mariska, a Dreyschvekét Kármán Aranka s a Gobbi — Liszt szózat — hymnusz darabját négy kézre Láng Anna s Edelmann Mari játszták, helyes értelmezéssel és technikával. Közben Pollák Malvin énekelte Abrányi egyik magyar dalát Siposs Antal zongorakisérete mellett. A közönség mind végig nagy érdekeltséget tanusitott a hangverseny iránt, mely az intézet magas szinvonaláról tett bizonyságot.

— **Scaria**, a hires basszista állapotában ugy látszik jelentékeny javulás állott be. Legalább erre vall a müvész legutóbb kelt levele, a melyet bécsi orvosához intézett. Ebben tudatja vele, hogy jelentékenyen jobban érzi magát s már hozzálátott szerepeinek tanulásához. Fájdalmasan konstatálja, hogy valószinüleg agybántalma következtében sokat felejtett s igy sok dolgot egészen ujra kell betanulnia.

— **Párisban** nagy feltünést kelt egy fiatal magyar müvész, Lippay Bertalan fényképeivel. A legnagyobb franczia festőnek, Cabanellnek volt tanitványa; a mester többi tanitványai közül leginkább szinezése és az arcz élethü visszaadása által tünt ki. Első nagy müve a Conte de Flandre arczképe volt. Jelenleg Marsovszky Jenő trencséni törvényszéki elnöknek és Coppéenek képét festi. A Coppée képét le fogja másolni, hogy a budapesti nemzeti muzeum képtárának ajándékozza. Lippay tanulmányait Münchenben kezdte Lietzen-Mayer és Spechtnél. Innét Stuttgartba, Antwerpenbe majd Brüsszelbe ment, mig végre a müpártoló trencséni főispánnak, Kubica Pálnak és Marsovszky Jenő buzditására Párisba ment. Hogy a nevezett két müpártoló nem tévedett tehetségének megitélésében, bizonyitja a tény, hogy az alig 22 éves müvész rövid hat hó alatt Páris legismertebb arczképfestőinek sorába emelkedett. Mihelyt Coppée elkészül, Lesseps és Clemenceau festetik magukat. Az arczkép még sem legerősb oldala. Cabanell mint történeti és genre-festőnek jósol neki nagy jövőt.

SPORT.

— **A manchesteri verseny** 40,000 forintját Sir R. Jardine nyerte meg a három éves *Rivesdale* pejménnel, mely már tavaly is jelentékeny versenyek győztese volt. Kilenczvenhét nevezett ló közül kilencz futott.

— **A budapesti kerékpár-egyesület** által mára hirdetett *III-ik nemzetközi vasparipa-versenyt* meghiusitotta a főváros felett átvonult orkánszerü vihar. Meglehetős számu érdeklődő közönség gyült össze a versenytéren az ügető pályán, bár jóval négy óra előtt rosszat sejtető fellegek sötétitették el az eget. A versenyintézőség csepegő esőben kezdette meg a programmot a felvonulással, melyben körülbelől harmincz vasparipás vett részt. A második szám, a megnyitó verseny, már szakadó záporban kezdődött. Négyen vettek részt a versenyben s diadalmasan megküzdöttek a csobogó záporral, egészen az utolsó börig, midőn szörnyü szélvihar támadt, mely a sikamló vasparipákat egynek kivételével eldöntötte. A vihar megzavarta az egész pályát, ledöntött egy tribünt, melynek szerencsére nem volt közönsége. A szélvész felkapta a ponyvákat, letépte a zászlókat, a zápor anynyira elöntötte a pályát, hogy alkalmas lett volna egy szandolin-verseny megtartására. A közönség a csarnokokban keresett menedéket, mert a nagy tribüne nem volt elég biztos hely a dühöngő vihar ellen. A verseny junius 24-én, áldozó csütörtökön, d. u. 4 órakor tortatik meg. A mára váltott jegyek érvényben maradnak.

FŐVÁROSI ÜGYEK.

— **A főváros közgyülése** szerdán a napirend során a következő érdekesebb tárgyakat fogja elintézni: a gellérthegyi sziklák vizsgálata s a gellért-rakparti házak fokonkinti kisajátitása, a stáczió utczai lóvasut, a hátraléklikvidáló bizottság mandatumának meghosszabbitása, a közraktári kezelési épület elhelyezése, az 1885-ki zárszámadások, az Orczy-kertbeli barakok, uj gőzkazán beszerzése a Rudasfürdőbe, egy pénztártiszti állomás szervezése a gyámpénztárnál, az ó-budai izr. hitközség kérvénye 1000 frt hitoktatási segélyért, Liptómegye gyógydijhátralékai, a belvárosi plébániánál a kántori állomás betöltése, a terhes kocsik közlekedéséről szóló szabályrendelet, némi tulkiadások a soroksári-utczai Rombach-féle ház átalakitásánál stb.

EGYLETEK, TÁRSULATOK.

— **A magyar orvosok és természetvizsgálók** buziás-temesvári vándorgyülésén előadást fog tartani: dr. Schwimmer Ernő budapesti egyetemi tanár, dr. Horváth Géza a filloxera-kisérleti állomás főnöke, Ambrózy Béla báró, dr. Chyzer Kornél zemplénmegyei főorvos, a vándorgyülés alelnöke emlékbeszédet mond a debreczeni vándorgyülés óta elhalt választmányi tagok felett, dr. Babes Viktor egyetemi magántanár a bakterologia befolyásáról az orvosi tudományok fejlődésére mikroskopiai mutatványokkal, dr. Feuer Náthán egyetemi magántanár s honvédezredorvos a Dél-Magyarországon uralkodó szemcsés ködhártyalobról; továbbá dr. Bécsi Gedeon temesvári kórházi igazgató főorvos, Merkl Ede resiczai természetbuvár, Maderspach Antal resiczai bányatiszt Resiczán és Téglás Gábor dévai főreáliskolai igazgató.

— **Az országos magyar iskola-egyesület** Budapest VI. ker. választmánya f. hó 17-dikén tartott alakuló ülésében a választások a következő eredménynyel mentek végbe: elnökké lett Radocza János, alelnökké Fülöp Károly dr., jegyzővé Lakits Vendel, pénztárossá Németh Tibisz, ellenőrré Wolkenberg Gyula.

— **A «székely müvelődési és közgazdasági egylet»** központi választmánya Budapesten Hajós János elnöklete alatt junius 16-án tartott és szépen látogatott gyülése örömmel győződött meg arról, hogy a junius 27-én, Marosvásárhelytt tartandó egyleti nagygyülésre tett előintézkedések, és az ugyanakkor megnyitandó «Székelyföldi iparmuzeum» rendezési munkálatai szépen haladnak. Köszönet szavaztatott a közlekedési miniszternek azért, hogy ezen gyülésre utazók számára fél másodosztályu vasuti menetjegyet engedélyezett. Nagy megelégedéssel vétetett a marosvidéki választmány azon jelentése, mely szerint az ottan tartott vidéki gyülés alkalmával végrehajtott választások utján az elnöki, alelnöki állomásokra és választmányi tagságra a legtekintélyesebb s magas egyházi, világi és társadalmi állásu hazafiak vállalkoztak, kiknek buzgó munkálkodásától az egylet ottani viszonyai sikeres fejlesztését teljes reménynyel várhatja. A marosvidéki választmány által magáévá tett inditvány, a mvásárhelyi polgári iskolának egy iparos szakosztálylyal megoldása iránt, továbbá az iparos segédek és tanonczok részére ösztöndijak létesitése, egyszersmind a megnyilandó iparmuzeumra vonatkozó hirlapi közlemények iránti javaslatok pártolólag a nagygyülés elébe terjesztetni határoztattak. Főtárgya lett volna e gyülésnek az emlitett iparmuzeum fentartását, felügyeletét és kezelését szabály utján megállapitani; de e tárgy végleges előkészitése kiváló nagyfontossága és többoldalusága miatt a nagygyülés utánra halasztatott, ezuttal csak annyi állapittatván meg, hogy ezen szervezet beállitásáig a muzeum közvetlen kormányzata és felügyelete a marosvidéki választmányból egybeállitott ottani iparmuzeumi bizottságra fog ideiglenesen bizatni.

— **A magyarországi Kárpát-egyesületnek** az erdélyi részekben alakitandó osztályát illetőleg a *Brassóban* azt az inditványt teszi Nagy Gyula kir. erdőfelügyelő, hogy az «erdélyrészi osztályt» az «erdélyrészi magyar közmüvelődési egyesület» alakitsa meg a saját kebelében, mi az erdélyrészi Kárpátok turisztikája érdekében fölötte kivánatos volna.

TÖRVÉNYSZÉKI CSARNOK.

— **A décazevillei áldozat.** Watrinnak, a décazevillei kőszénbányák mérnökének ez évi január 26-án, a sztrájkoló munkások által történt meggyilkoltatása ügyében Rodez-ben folyó törvényszéki tárgyalás e hó 16—18-iki részleteiről feküsznek előttünk a távirati tudósitások. A tanukihallgatások során különösb érdeket keltett Cayrade decazevillei biró vallomása. A büntény napján ugyanis a sztrájkoló munkások Watrinnal a nevezett biró elé mentek, hogy az egyenlitse ki a köztük fenforgó különbözetet. És a birói szék elől távozva, a bányákhoz visszatérőben követték el a munkások Watrinon a gyilkosságot. Cayrade most azt vallja, hogy a munkások elégedetlenségét az készitette elő, hogy munkabérök időnként alább szállittatott. Ugyan ő vallja, hogy a bányatársulat által alakitott «société cooperative»-nek czélja az volt, hogy a politikai választásoknak legyen eszköze. Végül állitja, hogy a legutóbbi választásoknál a társulat az egyes tárnák számára választó lapokat osztatott ki, melyek reakczionárius szinezetüek voltak. Egyébként pedig azt mondja, hogy ő Watrint védni kivánta s a csendőröket csak azért utasitotta el, mert attól félt, hogy látásuk felingerli a tömeget. — Hasonló érdeket költött Simon, villefranchei alprefet vallomása, ki Watrin meggyilkolásának szemtanuja volt, söt őt élete koczkáztatásával is védeni törekedett, mit a törvényszék Simon önfeláldozásának elismerésével vesz tudomásul. Nevezett tanu egyenként megnevezi a gyilkosság tetteseit Lescure-t, Blanc-ot, Caussanel-t, Soquière-t, s a két nőt: Pandariès-t és Phalip-ot. Látta mint dobták Watrint az utcza kövezetére, söt ő vitette be összetört testét egyik közeli csürbe s részesitette az első segélyben. Arra a kérdésre, hogy a büntett után való estén, mikor egy vendéglőben Cayradedal együtt vacsorált, micsoda nyilatkozatot tett előtte a biró a lefolyt büneset felől, Simon a védőügyvéd, söt a törvényszék elnökének sürgetése daczára sem akart választ adni. Látszik, hogy nem akarta kompromittálni a birót. Érdeket költött még, s erős benyomást okozott a décazevillei csendőrparancsnok vallomása, kit a Renault Léon, a Watrin-család ügyvéde abban az ügyben kért kihallgattatni, hogy igaz-e, hogy a décazevillei biró a rend fentartására jelentkező három csendőrt durván elutasitotta. A csendőrparancsnok a szóban forgó három csendőr hivatalos jelentésének benyujtásával felelt s e jelentésben csakugyan az foglaltatik, hogy a biró durva szavakkal utasitotta el őket. Az ujra kihallgatott Coyrade, a biró, a csendőrök elutasitásának tényét beismeri, de tagadja, hogy a szájába adott durva szavakat használta volna. A biróval egyértelemben nyilatkozik aztán Gaffard mérnök is. A többi tanuvallomás a büntény elkövetésének apróbb részleteire vonatkozik. Késő éjjeli órában kapjuk a távirati értesitést, hogy Bedel, Lescure, Blanc és Cassanet vádlottakat az esküdtszék vétkeseknek nyilvánitotta. A törvényszék Bedelt nyolcz évi kényszermunkára, Lescure-t hétévi, Blanc-ót hatévi és Cassanel-t ötévi fogságra itélte, a többi vádlottat esküdtszéki verdikt alapján fölmentette.

HÁZASSÁG.

— **Eljegyzések.** *Lumnitzer* Gizellát Győrött eljegyezte *Szekendy* József mosonmegyei árvaszéki hivatalnok. — *Gömbös* Gyula, kiszcelli szolgabirósági hivatalnok eljegyezte *Schneidler* Paulát. — Dr. *Wirtenhuber* János ezredorvos eljegyezte Szombathelytt *Robentitch* Paulát. — *Pintér* Ninát Jász-Kisérből eljegyezte *Ernst* Adolf Jász-Ladányban. — *Nagy* Emil honvéd hadnagy, Nagy Károly b.-gyulai árvaszéki elnök fia, ma eljegyezte Fekete-Győrösön *Szepesi* Jolánt. — *Bakay* Etelkát Szarvason eljegyezte *Marsal* Soma kereskedő. — *Kovács* János kir. adóhivatali számtiszt jun. 16-án Szolnokon eljegyezte *Timár* Mariskát. — *Nagy* Sándor vasuti pénztáros Szabadkán eljegyezte *Radits* Ilonkát. — *Horváth* Ede zala-egerszegi kir. járásbirósági albiró eljegyezte Pölöskén *Hetényi* Matildot.

— **Esküvők.** *Nánássi* Lajos debreczeni pénzügyi tanácsosnak *Róza* leányát tegnap vezette oltárhoz Debreczenben *Hanke* Leó nagykikindai pénzügyi hivatalnok. — *Csorma* Jenő muraszombati segédszolgabiró a napokban vezette oltárhoz Sárvárott *Geschrey* Idát. — *Lapu* Gábor tiszaföldvári jegyző *Erzsike* leányát a napokban vezette oltárhoz *Gemsperger* József segédszolgabiró.

GYÁSZROVAT.

Bajsai Vojnich Jakab volt országgyülési képviselő e hónap 19-én elhunyt Szabadkán. Haláláról a következő jelentést adta ki gyászoló családja: Bajsai Vojnich Jakabné szül. Roglaticzai Pilaszanovics Mária, maga, valamint gyermekei Jerne, Vera, Csilla, József, András, nemkülönben számos rokonai és barátai nevében megtört szivvel jelenti forrón szeretett, felejthetlen férjének, apának, rokonnak s jóbarátnak Bajsai Vojnich Jakab aranysarkantyus vitéz, volt országgyülési képviselő, Bács-Bodrogmegye bizottsági tagjának hosszu szenvedés és a halotti szentségek ájtatos fölvétele után, életének 41-dik évében, folyó évi junius hó 19-ikén reggel 8 órakor történt gyászos elhunytát. A boldogult lelke üdvéért az engesztelő szent mise áldozatok f. hó 21-én a szt. Terézia szentegyházban, f. hó 22-én pedig a szt. Ferencziek szentegyházban reggeli 10 órakor fognak az Urnak bemutattatni. A boldogult hült tetemei f. hó 21-én d. u. 5 órakor fognak az ugynevezett bajai sirkertben levő családi sirboltban örök nyugalomra tétetni. Szabadkán, 1886. évi junius hó 19-én.

Tóth János, hódmezővásárhelyi köztiszteletben álló kántor, junius 15-én meghalt. Temetése jun. 17-én általános részvét mellett ment végbe.

Id. Hügel Lipót Maros-Tordamegye bizottsági tagja, jun. 17-én, 72 éves korában meghalt.

Nemes Istvánné szül. Beharfalvi Nemes Szeréna, Nemes Istvánnak Jász-Nagykun-Szolnokmegye pénztárosának neje, junius 16-án meghalt. Temetése 17-én ment végbe nagy részvét mellett.

Dr. Szüts Andorné szül. Schier Ilona, dr. Szüts Andor ügyvéd neje, junius 17-én, élte virágában, Görbersdorfban meghalt.

Vas Móricz postatiszt Kis-Kunhalason jun. 17-én 37 éves korában meghalt. Temetése jun. 18-án ment végbe nagy részvét mellett.

Kamocsay Gábor hódmezővásárhelyi alkapitány junius 15-én 33 éves korában meghalt. Temetése 17-én volt nagy részvét mellett.

A hivat. lap jun. 20-ik számából.

Athelyezés. A m. kir. igazságügyminiszter, *Rehák* Lukács pancsovai kir. közjegyzőt a módosi, s viszont *Haller* István módosi kir. közjegyzőt a pancsovai kir. közjegyzői állásra helyezte át.

Kinevezés. A pestvidéki kir. törvényszék elnöke, *Virágh* György végzett jogászt, a gödöllői kir. járásbirósághoz segélydijjas joggyakornokká, a nagy-szebeni kir. törvényszék elnöke, a szászsebesi kir. járásbirósághoz *Czámpa* Gusztáv végzett jogászt segélydijjas joggyakornokká, a nagy-szebeni kir. törvényszékhez *Bocskor* Antal végzett jogászt segélydijjas joggyakornokká nevezte ki.

Ügyvédi kamara. A soproni ügyvédi kamara részéről közhirré tétetik, hogy dr. *Tömördy* Sándor, soproni ügyvéd, a kamara lajstromába folytatólag felvétetett; dr. *Deszkásy* Boldizsár ügyvéd pedig székhelyét Sopronból Kismartonba tette át, s ügyvédi irodáját *Szakonyi* Kálmán, soproni ügyvédnek adta át.

Névváltoztatás. *Paulik* Kálmán, m.-pécskai illetőségü, aradi lakos vezetéknevének «Pálfi»-ra, *Schmall* János, hatvani illetőségü, ugyanottani lakos saját, valamint kiskoru Gabriella leánya vezetéknevének «Szebényi»-re, *Felberbauer* Miklós, makói illetőségü, aradi lakos saját, valamint Anna és Zoltán kiskoru gyermekei vezetéknevének «Füzesi»-re, *Felberbauer* Géza, makói illetőségü, aradi lakos vezetéknevének «Marosi»-ra, *Morenberger* Ferencz, varbói illetőségü, ugyanottani lakos vezetéknevének «Murányi»-ra, *Filser* Gyula, váczi illetőségü, ugyanottani lakos vezetéknevének «Fóti»-ra, *Klujber* Ferencz és *Klujber* József, ászári illetőségü, ugyanottani lakosok vezetéknevének «Keleti»-re, *Kvaszni*, igazabban Quaszni Viktor, nyiregyházi illetőségü, ugyanottani lakos vezetéknevének «Nyiri»-re, *Spitzer* Ignácz, fegyverneki illetőségü, félegyházi lakos vezetéknevének «Szemző»-re, *Vlk* (Vilcsek) Endre, miskolczi illetőségü, ugyanottani lakos saját, valamint Endre és Luiza nevü kiskoru gyermekei vezetéknevének «Hegyi»-re, *Schwarcz* Elek (Eliás), sárköz-ujlaki illetőségü, ugyanottani lakos vezetéknevének «Sajó»-ra, kiskoru *Hungerleider* József, békés-csabai illetőségü, ugyanottani lakos vezetéknevének «Hajnal»-ra, *Jäger* János, ó-bessenyői illetőségü, vingai lakos vezetéknevének «Vadász»-ra, *Hirsch* Ferencz, pankotai illetőségü, ugyanottani lakos saját, valamint Oszkár és Mariska kiskoru gyermekei vezetéknevének «Hajós»-ra, *Sulczer* Jakab, battonyai illetőségü, ugyanottani lakos vezetéknevének «Sugár»-ra kért átváltoztatása, belügyminisztériumi rendelettel megengedtetett.

TÁVIRATOK.

Pancsova, jun. 20. (O. E.) Az 1883. évben Bukovinából Hertelendyfalva, Nagy-Györgyfalva és Gyurgyezóra bevándorolt székelyek honositása keresztülvitetvén, f. hó 21 és 22-én teszik le honpolgári esküjöket Bornemisza Ádám kormánybiztos, mint a belügyminiszter által ezzel megbizott kezeibe. Az ünnepi szertartáson részt vesz a kormánybiztoson kivül Késy Gyula, a kormánybiztosság titkára, a telepitési tisztikar és Zsák Gottfried plébános, a telepközségek róm. kath. hiveinek lelkésze. Torontálmegyét az ünnepélyen Jankó Ágoston t. szolgabiró fogja képviselni.

Zágráb, jun. 20. (O. É.) Khuen Héderváry gr. bán az éjjel Budapestre utazott, hol több napig fog tartózkodni.

Trieszt, jun. 20. Az «Achille» Lloyd-gőzös ma reggel 5 órakor Alexandriából ideérkezett. A tengerészeti hatóság kimutatása szerint május havában az osztrák kikötőkben 512 hajó volt az olasz provenienczíákra elrendelt megfigyelési vesztegzár alatt. A hajókon 155 utas volt és a legénység 3198 főből állott.

Páris, jun. 20. A párisi gróf megczáfolja azt a hirt, mely szerint nála lépéseket tettek volna egy oly *kölcsön* ügyében, a melyet *II. Lajos bajor* király anyagi helyzetének orvoslására kellett volna felhasználni.

Birmingham, jun. 20. *Chamberlain* választói előtt elmondott *beszédében* tüzetesen s élesen birálgatá a kormánynak *Irországra* vonatsozólag tervezett javaslatait, s azon véleményének adott kifejezést, hogy a kormány ha továbbra is megmaradna hivatalában, uj törvényjavaslatot fog előterjeszteni, mely a disszidens szabadelvüek által inditványozott módositásokat tekintetre fogja méltatni. Ez a szabadelvüek egyesülését lehetővé tenné s akkor ősz felé az egész szabadelvü párt egyetértőleg hozzáláthatna azon messzemenő intézkedések megvitatásához, melyek Irország önkormányzatának helyreállitását czélozzák.

New-York, jun. 20. Az ir segély-pénzeket kezelő bizottság *Parnellnek* huszezer dollárt küldött választási czélokra.

A bajor király halála.

München, jun. 19.

Közvetlen a gyászmenet megérkezése előtt módomban volt megtekinteni a *családi sirboltot*. A templomon át vezet az ut Lajos végnyugalom helyéhez. Hét gyertyatartón égő gyertyavilág, gázlángok s az oltárlángok világitották be a tért. Itt nincs semmi pompa. Közvetlen az oltár előtt nyugszik a fényesre csiszolt tölgyfa koporsó, melybe teszik a király holttestét fedő bársonyos koporsót. A koporsó fedelén áll a kereszt, s a fedél oldalán nyolcz aranyozott fogantyu van. Ugy a fedélen, mint a koporsón aranyozott bronzkoszoruk s alá forditott fáklyák vannak. A koporsó két végénél hevernek a lakatok, melyekkel a királyi ház minisztere s a főudvarmester a koporsót bezárják.

Még a gyászmenet megérkezése előtt is egyre érkeztek a koszoruk s virágcsokrok, melyekkel a katafalkot s a sirbolt bejárata melletti oltárokat ékitették. A tömérdek jázminfüzér oly illatot áraszt, hogy nem csak a templom, de a sirbolt is tele van vele. A hegyvidéki parasztok délben egy alpesi rózsa koszorut hoztak, melyet azonnal a sirboltba vitték le. Mielőtt a gyászmenet megindult volna, minden koszorut a templomba hoztak, hol részint a katafalkon, részint az oltárokon és a sirboltban helyeztettek el. Még pétervári bajorok is küldtek koszorut. A templom a gyászkocsi megérkeztéig üresen maradt,csupán az udvar karzatán voltak láthatók Adalbert-, Amalia-Teréz, Mária-Teréz, Elvira, Gizela herczegnők s az udvarhölgyek. A katafalk 135 gyertyáját meggyujtották, valamint a mellékoltárok lámpásait is. A felhők mögül előtört és sugárait a templomi gyertyák világával összeolvadva sugározta körül azt a ritka látványt, mely a koporsó behozatala s a katafalkra helyezése után a templomban alakult. A királyi ház herczegei, idegen fejedelmi vendégek, bel- és külföldi hadseregek képviselői, udvari és állami hivatalnokok, egyetemi tanárok változatos egyenruhában nyüzsögtek a templom közepében a hatschier-garda által vont övön belől.

A katafalktól balra a királyi széken Luitpold regensherczeg foglalt helyet; átellenben ültek a magyar s német trónörökös, ki erősen fel volt indulva A koporsóra fekete bársony lepelt, melybe a kereszt ezüsttel van szőve, boritottak. Fölé helyezték a koronát s a rendjelvényeket. Tizenkét gyászcsuhás vitte be kézen s helyezte a katafalkra a nehéz koporsót. A koporsó előtt az oltárig az érsek haladt. A templomi szertartás hangszer-zene nélkül a responzoriák imádkozásával kezdődött. Aztán a fekete csuhások megint felvették a koporsót s a sirboltba vitték. Elől ment a müncheni érsek, Türk apát és Trost szertartásmester kiséretében, nyomában Castell gróf és Crailsheim miniszter s utánuk több udvari és államhivatalnok.

A papságnak a mélységből felható karéneke megrázó benyomást tett, a karének fokozatosan gyengült s teljesen elcsendesült. A koporsót végleg beszentelték s betették a tölgyfa koporsóba, a fedelet ráerősitették s lezárták. E perczek alatt mint a sirboltban, ugy a templomban halotti csend uralkodott.

A regens-herczeg s az idegen fejedelmek nem mentek le a sirboltba, de meghajtott fővel álltak a sirbolt lejáratánál s fájdalomtelt szivvel várták a jelentést, hogy Lajos király öröknyugalomra lőn helyezve. A főudvarmester s a miniszter tettek erről jelentést, mire az egész udvar, megvárva a karzatokról lejövő hölgyeket, elhagyta a templomot. E pillanatban egy nő a templomban elájult, kit a tisztek vittek ki a szabadba. Luitpold herczeg bucsut vett a herczegektől s az udvar távozása után a templom hamarosan kiürült, melynek sirboltjában, mely évenkint egyszer nyilik meg a kiváncsi közönség előtt, Lajos király végleg ott maradt. Az addig derült idő elborult, heves zivatar tört ki s a zápor szétmosta az utczai tömeget.

*

A *Franfurter Zeitung* legujabb számában érdekes leirását találjuk a bajor király hohenschwangaui kastélyának, de e leirásnál is érdekesebb az, a mit arról a rajongó szeretetről beszél az iró, melylyel a környék népe Lajos királynak adózott. A leányok az ő kedveért csinositották magukat, róla ábrándoztak holdvilágos éjszakákon s egy angol miss ott lakott állandóan a kastély közelében, hogy minél többször láthassa ideálját, a nőgyülölő királyt. Hogy észrevetesse magát az uralkodóval, mindig kékfehér ruhában járt s ablakaira kékfehér függönyöket akasztott.

A frankfurti ujság tárczairója megemlékezik egy beszélgetésről is, melyet a király erdésze folytatott egy öreg orvossal, a ki az ő szeretett urát őrültnek tartotta.

«A téboly — mondá az orvos — öröklött baja a király családjának. Nemcsak Ottó herczeg, hanem a családnak több más tagja is áldozata lett. Az ötvenes évek elején, mikor Gudden egészségügyi tanácsos mellett segédorvos voltam az illenaui tébolyházban, sokáig ápoltuk Lajos király nagynénjét, Alexandrine herczegnőt, a kinek az volt a rögeszméje, hogy elnyelt egy egész pamlagot. A herczegnőben is beteges kedélylyel egyesültek a legkiválóbb szellemi tulajdonságok. Magam is olvastam tőle svédből forditott csinos költeményeket.»

Az erdész nagyot ivott sörös poharából, végig simitotta hosszu szakálát, azután igy szólt: «Meg fogja ön tudni, hogy miben áll a király háborodottsága, melyről most az egész világ fecseg. Mondhatom, uram, hogy sokkal több esze van, mint azoknak, a kik őt bolondnak tartják. A minap olvastam egy müncheni ujságban, hogy regensséget akarnak melléje rendelni. Hiszen csak azt próbálják! Meg fogják látni, hogy akkor hirtelen Münchenben terem, mint már annyiszor, fölrobbantja azt a valamit, a mi most a levegőben van s egyszerre meghóditja a sziveket. Akkor aztán megkezdődik a boszszuállás, melytől nem fognak megszabadulni ellenségei.»

Az orvos nem tagadta, hogy a király, ha szolgálatrakész embereket találna, véres bosszut állana mindazokon, a kik nem ismerik el személyének sérthetetlenségét. «A Caesarok tébolya — ugymond — mindig kegyetlenségekben nyilvánult Tiberius és Nero napjai óta. De ma már nincsenek olyan udvaronczok, a kik szeretnek vérben gázolni, különben megérhetnők, hogy egy szép napon fölgyujtanák Münchent a király gyönyörködtetésére.»

Hiszen csak meg lehet mondani mindent! — kiáltott föl az erdész. Azok a hitelezők élesztették a király épitő dühét, a kik most legjobban kiabálnak. Miután milliókat kerestek rajta, elhitették vele, hogy a Falkenbergen lehetnek csak tündéri kastélyt épiteni. Igaz! Elköltöttek vele vagy félmilliót s mikor elfogyott a pénz, abbanhagyták az épitést. Ezt előre tudták a bujtogatók, de hát ők hasznot akartak. Kár a királyért! Gyermekkora óta rossz kezekben volt; nevelték különczségeit, a helyett, hogy megmutatták volna neki az örvényt, a mely felé öntudatlanul haladt. Sokszor beszéltem Lajos királylyal s mondhatom, hogy mindenről tud s okos kérdéseivel sarokba szoritja azt, a kivel szóba áll.»

*

Az elhunyt király adóssága a legujabb adatok alapján 20 millió márkára rug. Ebből folyó kötelezettségekre 13 millió márka esik, mig a bajor jelzálog és váltóbanknak a követelése 7 millió márkát tesz. Lajos királynak tiszta készpénzvagyona nincsen. A hátrahagyott kastélyok, melyeknek értékét bizonyára igen magasra becsülik, ideiglenesen az állam birtokába jutottak. Azt állitják, hogy az épülőfélben lévő kastélyok épitését nem szakitják rögtön félbe, hogy az iparosok, kik ez épitkezéseknél alkalmazva vannak, ne essenek el minden keresetüktől.

I. Ottó királyról.

Mialatt Lajos király holttestét ősei sirboltjába helyezték örök nyugalomra, névleges utóda távol a gyászoló fővárostól, távol az uralkodói gondoktól, a magános, elhagyott Fürstenried kastélyban éli egyhangu napjait. Elborult szelleméért sajnálják, királyi méltóságát tisztelik; uralkodói kötelességeit nem teljesitheti, de a király jogait élvezi, amennyire élvezheti oly férfiu, ki nem ura gondolatainak, tetteinek. Mint szelleme, ugy érzelemvilága is elborult; sejtelme sincs ama végzetes katasztrófáról, mely Bajorországot és a Wittelsbachokat érte. A királyi méltóság gyermekjáték, a «felség» csak szó neki, a hangot hallja, de tartalmát nem érti. Habár az ország sorsára nem nagy befolyást gyakorol is, mégis csak néma fájdalommal tekint a bajor az uj rezidencziára.

Börtönnek nem mondható a *fürstenriedi* vadászkastély, nem is tartják Ottót oly szoros őrizet alatt, mint őrültet szokás, de a kastély és egész környezete oly elhagyott, zárkozott, oly barátságtalan, hogy szánalmat kelt a szerencsétlen király iránt, kinek ily szomoru hely a székhelye. Münchenből Sendling mellett vezet az ut Fürstenriedre. Sendling egyedüli nevezetessége az, hogy 1705-ben az osztrákok elkeseredett harcz után e helyt verték meg a bajorokat és az ütközet után Bajorországot Ausztriához csatolták. A kocheli kovács — kit költészet és festészet egyaránt megörökitett — vezette a hegylakókat csatára, kik ezrenkint vérzettek el a sendlingi harczmezőn. A templom freskoképei is ez ütközetet ábrázolják. Sendlingtől Fürstenriedig gyönyörü fasor huzódik; a századós hársfák kellemes, árnyas sétautat képeznek és régente a bajor fejedelmek sétakocsizására használták e szép utat. Két oldalt mosolygó rétek, távolabb sötétzöld fenyvesek szegélyzik. Szép vadászó terület volt ezelőtt, de már nem ropog a puska, nem hangzik a vadászkürt, nem csattog a lópatkó sem erdőn, se mezőn. A vadászból erdőkerülő lett, meg se rezzen a vad lépteire. E fasort a fejedelem-ut metszi át, mely ut összeköti valamennyi királyi kastélyt. Régen sokat használták ez utat, ma elhagyatott, elvadult. Végre feltünik Fürstenried. Alig látni a kastélyt, oly magas, barátságtalan kőfal veszi körül. Az idegent nem bocsátják be, csak a kastélykapun át vethet pár pillantást Bajorország uj királyi székhelyére. A kastély keskeny, rizalitszerüen kiugró, két ablakos középrészből és két egyenlő szárnyépületből áll. A tető teraszt képez, mely ballusztrádokkal van beszegve. Az uj király földszinten lakik. A széles ivablakok sürü függönyökkel vannak beaggatva. Itt tölti már hét év óta, háboritatlanul, kiváncsi tekintettől megóva, Ottó egyhangu napjait. Ez elzárkozottságot hiven megosztják vele: Schuhwer és Stengel báró lovagok, Müller és Nittel orvosok, három ápoló és hü, öreg komornyikja Vögele, ki már Ottó gyermeksége óta csodálatos ragaszkodással végzi e nehéz szolgálatot.

Ottó király nagyon hasonlit meghalt bátyjára, Lajosra. A bajorok hóditó szépnek tartották; ábrándos szép szeméért rajongtak, elegáns fellépésével elbájolta őket. Most már elvesztette a szépség nimbusát. Tekintete tétova, s bár szemei gyönyörü szinüket megtartották, kifejezéstelenek, semmitmondók. Rózsás arczszinét beteges halványság váltotta fel. Előbb érczes hangja, gyermekessé, hebegővé vált, szenvedélyes kitöréseinél pedig éles, sivitó. Testileg jól érzi magát, de szellemi tehet-

ségei napról-napra fogynak. Időről-időre van ugyan világos pillanata is, de ez csak olyan, mint fénysugár sötét éjben, utánna még sötétebb lesz. Ottó őrültsége gyógyithatlan és Bajorország ujra sirathatja királyát, az élő-halottat.

Életmódja nagyon egyszerü. Napokat tölt el karszékben ülve, czigarettákat sziva; szólanul bámul maga elé s minden iránt érzéketlen. Összes tevékenysége, hogy maga késziti czigarettáit. Vajjon élvezetből, vagy csak szokásból dohányzik-e, azt nem tudják, de ugy látszik csak mechanikailag teszi. Néha szünik lethargiája és — ujságokat kér. Elolvassa-e a tartalmát? Érdekli-e a székváros müvészi élete, melyet ezelőtt annyira kedvelt; foglalkozik-e a helyi hirekkel, avagy tán a politikával? Szemeivel a lapba tekint de semmi elejtett megjegyzés se bizonyitja, hogy elolvasta és megértette. Azután eldobja az ujságot és visszaesik előbbi érzéketlenségébe. Néha könyveket kér, de csak ugy bánik velök, mint az ujságokkal. Mint e látszólagos szellemi tevékenységei, ugy a testiek is nagyon változatosak. Majd napokig nem hagyja el szobáját, majd meg a kertbe siet és — akár nyár, akár tél van, a nap süt, eső esik vagy hózivatar dühöng — epret keres. Ez egyedüli szenvedélye és ilyenkor vannak legvilágosabb pillanatai. Ezelőtt gyakran nyugtalan volt és környezetére veszélyes, de ujabban megváltozott betegsége, nyugodt lett és az orvosok nem tartanak veszélytől. Néha kibocsátották a kastélyból, meg akarták tudni, mit tenne magára hagyatva és mi a mániája. Az orvosok és ápolók láthatlanul követték. Ilyenkor Ottó mindig az erdőbe ment — epreszni. Egy ily alkalommal találkozott egy öreg aszszonynyal, ki szintén epret szedett. Leült melléje a földre és barátságosan beszélgetett vele. Az asszony nem is sejtette, hogy őrülttel, még kevésbbé, hogy királyfival epreszett. Mikor felszólitották, hogy térjen vissza a kastélyba, soha sem ellenkezett.

Gyakran kocsin rándulnak ki a környékre. Ottó mellett ilyenkor a diszlovagok egyike ül, szemben az orvos, a kocsis mellett a bakon pedig egy ápoló. A szembejövő parasztok köszönését Ottó barátságosan viszonozza. Az utolsó hat hétben nem távozott Ottó a kastélyból. Korábbi életéből nagyon kevés emléket őrizett meg; azt mondják, hogy a Habsburgokról gyakran beszél és igen jó idulattal viseltetik irántuk.

Mint már emlitettük, közölték Ottóval Lajos király halálát és ama proklamácziót, mely őt jelöli meg a király utódjául. Ugy látszik, hogy az egészből csak a «Felség» szó tünt föl neki, a többit tudomásul se látszott venni. De ez az egy szó nagyon megnyerte tetszését. Valahányszor hallotta, mindig mosolygott; magában pedig gyakran ismételgette. Még most is, hogy minél többször hallhassa e füleinek jól eső szót, minduntalan csenget, hogy csak az elősiető szolgák «felség»-nek szólitsák. Ottóval trónra léptét hivatalosan a következő módon közölték. Kedden, e hó 15-én a főudvarmester és Ottó király gyámja, Matzen báró, és a második gyám Praukh tábornok Fürstenriedbe mentek és Ottónak Lajos király halálát jelentették meg. Ottó legkevésbbé se látszott megindulva e lesujtó hirre és egy szót se válaszolt. Ezután felolvasták az eléje terjesztett trónutódlási és regensségi proklamácziót. Ebből, mint már jeleztük, csak az egy «felség» szó gyakorolt rá látható benyomást. Miután halkan többször ismételgette e szót, komornyikjára is rápárancsolt: «Ezentul mindig felségnek nevezz!» E szó eszébe juttatta Münchent is és többször kifejezte amaz óhaját, hogy vigyék a fővárosba. De e kivánságát nem teljesitik; Ottó mint király is Fürstenriedben marad. Udvartartását megnagyobbitották, kissé királyiasabb pompával vették körül, őrizetét megerősbitették, — ennyiből áll Ottó királysága. Ottó királynak csak nevét jegyezheti fel a bajor történelem, tetteit nem.

*

München, jun. 20. *A főrendiház külön bizottsága* a hozzá utasitott tárgyat három ülésben megvitatta és egyhangulag jóváhagyta a *regensségnek Luitpold herczeg* által való átvételét és folytatását. A második ülésre *Grashey* tanárt is meghivták.

München, jun. 20. *Rudolf* trónörökös délután elutazott. A pályaudvarban *Luitpold* regens, Lipót herczeg és Gizella főherczegasszony, továbbá Lajos herczeg volt jelen. A trónörökös és *Luitpold* megölelték és megcsókolták egymást. *Tamás* genuai herczeg Rómába visszautazott.

Belgrád, jun. 20. *II. Lajos bajor király* elhunyta alkalmából *huszonegy napi udvari gyász* rendeltetett el.

KÖZGAZDASAG.

Zágráb, jun. 19. (O. E.) Ideérkezett jelentések szerint a *fillokszera* a karlóczai szőlőhegyekben is kezd elterjedni s legujabban hivatalosan konstatálták, hogy e veszélyes rovar a jaskai, zlatari és zágrábi alispánságok legjobb szőlőtermelő vidékein is mutatkozik. A fillokszera által leginkább a Brdovec, Zapresic, Szt-Anna, Plesevica, Krajsice, Slavetic, Uj-Slanka és Mec vidékein, valamint a Szerémmegyében lévő szőlőhegyek vannak megtámadva. A kormány az óvintézkedések megtétele czéljából Karlóczára és Fruskagórára *Ilicset*, az eszéki mezőgazdasági egylet titkárát és a zlatari alispánság területére *Kuraltot*, a zágrábi mezőgazdasági egylet titkárát küldte ki s őket a fennálló szabályrendeletek szigoru megtartására utasitotta. A szőlő eme veszélyes ellenségét — a mint konstatáltatott — már évekkel ezelőtt hurczolták be, a következmények azonban csak most észlelhetők.

Bécs, junius 20. (Az *Egyetértés* tudósitójának távirata.) *Értéktőzsde.* A mai magánforgalom üzletkedv nélkül folyt le. Jegyeztettek: Osztrák hitelrészvény 280.70, magyar aranyjáradék 106.12—106.07. Délben osztrák hitelrészvény 280.50-en, magyar aranyjáradék 106.10-en zárult.

Páris, jun. 19. (Esti terménytőzsde.) *Buza* folyó hóra 21.30(= 10.59 frt), juliusra 21.75 (= 10.87 frt,) julius—augusztusra 21.80 (= 10.89 frt), utolsó 4 hóra 22.60 (= 11.29 frt). *Liszt* 12 márkás folyó hóra 47.10 (= 14.80 frt), juliusra 47.75 (= 15.01 frt), julius-augusztusra 48.10 (= 15.14 frt). utolsó 4 hóra 49.30 (= 15.51 frt) *Olaj* folyó hóra 54.— (= 26.97 frt), juliusra 54.25 (= 27.10 frt), julius—augusztusra 54.50 (= 27.22 frt), utolsó 4 hóra 56.50 (= 28.09 frt). *Szesz* folyó hóra 45.50 (= 24.73 frt), juliusra 45.75 (= 24.90 frt).) julius—augusztusra 46.— (= 25.03 frt). utolsó 4 hóra 44.25 (= 24.08 frt). — Átszámitási árfolyam 100 márka vista = 49.95 frt.

Newyork, jun. 19. (Kabelsürgöny.) Petroleum finomitott 70° Abel Test New-Yorkban juniusra 7¼. Philadelphiában juniusra 7¼. Liszt 3.20. — Piros őszi buza helyben 85¼ (= 8.12 frt), juliusra névleges (= —.— frt), augusztusra 87¾ (= 8.35 frt), szeptemberre 85½ (= 8.15 frt), 100 kilókint. — Tengeri 45. — Gabonafuvardij imperial-quarterkint Észak-Amerikából az angol kikötőkbe és az ezekkel egy magasságon fekvő kontinentális kikötőkbe 4¼ (= 1.27 frt 100 kilókint.)

A nemzetközi belhajózási kongresszus tagjai Budapesten.

Bécstől Budapestig.

A legrosszabb idő kisérte a kongresszus tagjait egész müködésük óta és ez idő még fokozottabb mértékben kisérte a budapesti kirándulást. Szakadó zápor mellett gyülekeztek a kongresszus tagjai a hajóra és egész este 7 óráig a zápor egy pillanatra sem szünt meg, csak azt a változatosságot nyujtotta, hogy hol viharral volt kapcsolatos, hol enyhébb, de minden körülmények között kellemetlen volt, mert a vendégek legnagyobb része tanulmányokat kivánt tenni a fedélzeten.

A kevesek között, kik szakadó záporesőben és zivatarban is kitartottak a fedélzeten, első sorban emlitendő *Schlichting* charlottenburgi mérnök, a német folyam- és csatorna-hajózás előmozditására alakult berlini egylet képviselője. A külföldi szakférfiaknak bő és érdekes magyarázatokkal szolgáltak *Wallandt* és *Rapaics* urak, a magyar kormány képviselői. A Dunaszabályozás különböző stádiumát *Lanfranconi* Enea ismert pozsonyi mérnök magyarázta a belga, franczia és olasz képviselőknek, kik felette érdeklődtek ez ügy iránt és számos oly adatot hallottak, melyekről azelőtt sem tudomásnk, de sejtelmük sem volt.

A dévényi határnál *Rapaics* Richárd franczia beszéddel üdvözölte a vendégeket a hajó fedélzetről, kiváló örömének adva kifejezést a fölött, hogy ily jeles szakférfiak érkeznek hazánkba viszonyaink tanulmányozása végett.

Russ orsz. képviselő kongresszusi elnök és *Matscheko* orsz. képviselő, kongresszusi alelnök csak az utolsó napon határozták el magukat a kirándulásban való részvételre, de csak Budapestig kisérik a társaságot, innen visszautaznak Bécsbe. Ellenben dr. *Juergens*, a hamburgi kereskedelmi kamara titkára és *Zels* Lajos, a Danubius szerkesztője vasuton jöttek és a hajóállomásnál már fogadták a kongresszus tagjait.

Minél közelebb érkezett az «Erzsébet» hajó (mely az összes vendégek számára ottlakásra, sat. igen csinosan van berendezve) Budapesthez, annál nagyobb volt a vendégek érdeklődése. Az eső elállt; a vendégek felmentek a fedélzetre és a magyarok (a fentemlitetteken kivül ott voltak még *Havas* Sándor gépgyáros, *Gelléri* Mór, *Mártin* Ottó mérnök) alig győzték a magyarázatokat és felvilágositásokat adni a főváros egyes látható épületei felől. A főváros szép fekvése, a Margit- és lánczhidak nagy méretei meglepőleg hatottak. A Dunaparton látható nagy hajótömeg pedig arról győzte meg a szakembereket, hogy hajózási szempontból Budapesten fontosabb központot találnak, mint Bécsben.

*

A második nemzetközi belhajózási kongresszus tagjainak fogadására a kedvezőtlen esős idő daczára nagy számu közönség gyült ma estefelé össze a dunagőzhajózási társaságnak zimonyi hajóállomásánál (a bécsi alatt), mely e czélból gazdagon fel volt lobogózva. A vendégek üdvözlésére megjelentek a főváros részéről: Ráth Károly főpolgármester, Gerlóczy Károly polgármester, Lechner Lajos városi főmérnök, Halász Géza városi bizottsági tag, Toldy László városi főlevéltárnok, a magyar mérnök- és épitészegylet részéről: Tolnay Lajos az egylet elnöke annak számos tagjával, továbbá a kongresszusnak több, már ma délelőtt az osztrák-magyar államvasuton Budapestre érkezett tagja: Fleury a Panama-társulat képviselője, Bouffet de Cambourg és Cahen. A külön hajó, mely a vendégeket hozta, fél nyolcz órakor érkezett meg. A Dunaparton várakozó közönség kendőlobogtatással, a hajó kikötése után pedig *Ráth* Károly főpolgármester következő beszéddel üdvözölte a vendégeket:

Mélyen tisztelt uraim! A legőszintébb örömérzettel van szerencsém önöket uraim üdvözölni, Budapest főváros közönsége nevében. Üdvözlöm önöket, mint a belvizi hajózás ügyében Bécsben egybegyült II-ik nemzetközi kongresszusnak igen tisztelt tagjait; és őszinte köszönetemnek adok kifejezést a rendező bizottság ama szives intézkedéseért, mely szerint Budapest fővárosát is, igen kedves látogatásuk szerencséjében részesiteni méltóztatnak. Budapest főváros lelkesült örömmel vett tudomást ezen elhatározásról, egyrészt azért, mivel a főváros mindenkor szivesen ragadja meg az alkalmat általában a tudomány, s kultur-törekvések iránti igaz hódolatának kifejezésére, valamint arra, hogy tiszteletét nyilvánitsa a külföld azon jeles férfiai iránt, kik a haladás zászlaját bármely téren magasan lobogtatják, — másrészt azért, mert Budapest főváros is akkép van meggyőződve, hogy a belvizi hajózás ügyének fejlesztése és előmozditása, valamint az ezen ügygyel kapcsolatos kérdések helyes, s szakszerü megoldása, minden kultur-államra, de különösen az osztrák-magyar monarchiára nézve, nagyfontosságu állami közérdeket képeznek, és kiszámithatlan közgazdasági előnyökkel birnak. Legyenek tehát uraim! ismételve és őszinte örömmel üdvözölve Magyarország fővárosában, mely a mai napot örömünnepnek tekinti. Győződjenek meg ez alkalommal is hazánk és fővárosunk haladásáról és annak kulturális fejlődéséről; de győződjenek meg egyuttal azon meleg rokonszenvről és őszinte tiszteletről, melyet a főváros közönsége önök iránt, mint a haladás bajnokai és mint szivesen látott kedves vendégei iránt kebelében táplál. Kivánom, hogy rövid itt létük alatt otthonosan érezzék magukat és ha eltávoznak körünkből, az itt töltött rövid órák kedves emlékét mindenkorra megőrizzék. Isten hozta önöket uraim!

Tolnay Lajos a magyar mérnök- és épitészegylet nevében üdvözölte a technikának egybegyült kitünő tagjait, kivánva, hogy czéljukat, melyeket maguk elé tüztek, teljesen elérjék s azért szivesen felajánlja nekik a mérnök- és épitészegylet szolgálatait és helyiségeit.

A vendégek nevében *Rusz* osztrák reichsrathi képviselő s a kongresszus elnöke köszöntötte meg a szives fogadást. Mélyen meg vagyunk hatva, mondá, a szives fogadás által, de őszintén megvallva, legkevésbbé sem lepett meg, mert a magyar vendégszeretet hire, nemcsak Ausztriában, hanem az osztrák-magyar monarchia határain tul is messze el van terjedve. Midőn a belhajózási kongresszus végrehajtó bizottsága elhatározta, hogy a különböző országokból összegyült technikusoknak megmutatja a hatalmas Dunát, mely a két testvérországot összeköti, azonnal felébredt benne az a gondolat, hogy Magyarország virágzó fővárosába is elvezeti őket. A kongresszus osztrák tagjai annál szivesebben ragadták meg az alkalmat, mert ámbár a legszivélyesebb vonzalom és rokoni érzés köti őket magyar testvéreikhez, mégis jól esik e köteléket olykor-olykor megujitani. Hasonló örömmel jöttek a kongresszus többi tagjai is, a kik velök együtt a legszebb emlékeket fogják innen hazavinni. Még egyszer köszöni a szivélyes fogadtatást. A közönség harsány éljenzéssel felelt, mire a vendégek legnagyobb része kocsikra szállva, különböző szállodákba hajtatott, egy része pedig a hajón maradt.

Holnap reggel fél nyolcz órakor a Hangl-kioszkban gyülnek össze reggelire, azután hajón az óbudai hajógyár megtekintésére indulnak, onnan pedig a Margitszigetre mennek át.

VEGYES KÖZLEMÉNYEK.

* **A héjjasfalva-székelyudvarhelyi vasut** közigazgatási bejárása. Ugron Gábor és Dániel Gábor országgyülési képviselők a Héjjasfalvától Székelyudvarhelyig vezetendő vasutvonal terveit nyujtván be, a közmunka és közlekedési miniszter az engedélyezési tárgyalást megelőzőleg, e vonal közigazgatási bejárását junius 25. napjának d. e. 9 órájára elrendelte s a bizottság vezetésével Gyöngyössy János osztálytanácsost bizta meg. A bizottság összejöveteli helyéül a m. kir. államvasutak héjjasfalvai pályaháza tüzetett ki.

* **Szab. osztr.-magyar államvasuttársaság.** A Nándor császár északi vasut és a szab. osztr.-magyar államvasuttársaság állomásairól, a cs. kir. osztr. államvasutak állomásaira rendelt czukorküldeményekre vonatkozó és 1885. év decz. hó 1-től érvényes kivételes dijszabáshoz f. é. julius 1-ével az I. pótlék lép életbe. E pótlék, Diószeg, N.-Surány, N.-Tapolcsány, Nagyszombat, Kanitz-Eibenschütz és Kromau állomásokról, a cs. kir. osztr. államvasutak forgalmára vonatkozó és fentnevezett kivételes dijszabásban megjelölt állomásaira vonatkozó közvetlen dijtételeket tartalmazza. E pótlék példányai a részes vasutaknál, nevezetesen a szab. osztrák-magyar államvasuttársaságnál (Teréz-körut 50. sz. a.) kapható. — Ez évi augusztus 1-vel a cs. kir. államvasutak Bécs állomása, továbbá a szab. osztr.-magyar államvasuttársaság állomásai között egyrészt és (Verciorován át) a román kir. államvasutak állomásai között, másrészt személyek és podgyász szállitására érvényes uj dijszabás lép életbe, mely megváltoztatott (részben felemelt, részben pedig mérsékelt) menetárakat és podgyászdijtételeket tartalmaz. E dijszabás példányai a szab. osztr.-magyar államvasuttársaság budapesti igazgató bizottságánál (Teréz-körut 50. sz.) kaphatók.

IPARÜGYEK.

— **A női kézimunka kiállitás** holnap reggel 9 órakor nyilik meg, az orsz. nőipar-egyesület ősz-utcza 7. sz. palotájában. A kiállitás naponkint d. e. 9 órától esti 6 óráig lesz nyitva és bárki által dijmentesen megtekinthető.

— **Az állami közép-ipariskolában** (VIII. ker. fh. Sándor-tér 4. sz.) a rajzkiállitással és mühelygyakorlattal összekötött nyilvános vizsgálatok f. hó 21-én és 22-én fognak megtartatni.

KERESKEDELEM ÉS TŐZSDE.

** **A temesvári kereskedelmi és iparkamara** junius 17-én Eisenstadler Ig. J. elnöklete alatt tartott ülésén elhatározta, hogy a házalás szabályozása tárgyában a miniszterium kebelében előmunkálatban levő törvényjavaslat támogatása czéljából a miniszterium által feltett kérdő pontokat ugy az összes kamarai bel- és kültagok, valamint a kam. kerület ipartestületeinek megküldi azzal a kéréssel, hogy indokolt véleményeiket 4 hét alatt a kamarához küldjék be. A földmüvelési ipar- és kereskedelemügyi miniszter felszólitotta a kamarát, hogy tekintettel a Romániával fenállott kereskedelmi viszony megszakitására, a hazai- s jelesül a határszéli ipar védelme érdekében a kormány részéről már tett és még teendő intézkedéseket a leghathatósabban támogassa. E végből a kamara felhivatik, hogy a határszéli iparosok helyzetét szakadatlanul éber figyelemmel kisérje, minden nevezetesebb mozzanatot, az érdekelt iparosok óhajait, a kormány segélyét igénylő eseteket és a keresk. és iparkamara e részbeni javaslatait haladéktalanul, esetleg távirati uton a miniszterrel közölje és saját hatáskörében is intézkedjék az iránt, hogy a hazai ipar érdekei lehetőleg megóvassanak és kellő támogatásban részesüljenek. A kamara elhatározta, hogy a miniszter rendeletét a kamarai bel- és kültagoknak, valamint a kam. kerület ipartestületének megküldi s egyuttal a hirlapokban felszólitja azokat az iparosokat, kik a Romániával kitört vámháboru következtében ottani piaczaikat elvesztették és most a piaczot keresni kénytelenek, hogy szükség esetén kivánalmaikkal és javaslataikkal bizalomteljesen forduljanak a kamarához, mely nem fog késni érdekeiket a miniszteri rendelet értelmében tehetségéhez képviselni. Végül megbizatott a kamarai titkár, hogy a kamarai kerületnek a kamarai illetékek adóhivatalonkint való leszámolása czéljából a legutóbbi közös ülésben elhatározott beutazása alkalmával az egyes iparágak helyzetét s különösen a határvidéken beható megfigyelés tárgyává tegye s eziránti észleleteit és esetleges javaslatait a kamara elé terjeszsze. Ezután elhatározta a kamara, hogy a miniszteriumnak a Budapesten létesitendő kereskedelmi muzeum ügyét kitelhető módon támogatni fogja. A hevesmegyei gazdasági egyesületnek egy Fiuméban létesitendő be- és kiviteli társaság ügyében kelt körlevele s felszólitása következtében, hogy a kereskedelmi miniszteriumhoz e végből intézett feliratát a kamara pártolja, a kamara a hevesi javaslattal indokainál fogva elvben egyet ért, de az a nézete, hogy a czél: t. i. a hazai mezőgazdaság, kereskedelem és ipar emelését könnyebben és biztosabban lehetne elérni egy külföldi mintára Fiuméban felállitandó be- és kiviteli minta-raktár által, mely ismét a Budapesten alakulóban levő kereskedelmi muzeummal szorosabb kapcsolatba volna hozandó. Miért is ily értelmü felterjesztés határoztatik a nm. keresk. miniszter urhoz intéztetni.

** **Az osztrák-magyar bank** legujabb heti kimutatása szerint a váltó-leszámitolás az utolsó héten ismét 4·98 millió forinttal kisebbedett. Tőzsdeszerüen vett záloglevelek és a tartalékalapok értékeinek eladásából 0·59 millió forint, jelzálogkölcsönökre pedig 0·14 millió forint folyt a bankba. Azonnal teljesitendő fizetésekre 1.4 millió forint kellett, ugy, hogy a papirforgalom 4·3 millió forinttal kisebbedett. A bankjegyforgalom 1·37 millió, az államjegy forgalom 2·99 millió forinttal kissebbedett. A tiszta tartalék junius 15-én 53·4 millió forintot tett az előző heti 52·2 millió forint ellenében; a rendelkezésre álló jegykészlet 59.2 millió, az összes tartalék 74·8 millió forintra rugott az előző heti 70.5 millió forint ellenében. Az 1885-ik évi junius 15-én a bankjegy forgalom 336·6 millió forintot tett; a leszámitolási üzletben 107·09 millió, a kézi zálogüzletben 27·4 millió forint volt beruházva; a tiszta tartalék akkor 59·1 millió, az összes tartalék 73·1 millió forintra rugott.

** **Az első magyar általános biztositó társaság** fizetési kötelezettségét a jelenleg érvényben levő s ezentul kötendő életbiztositásokra az esetre is fentartja: ha a népfelkelésre kötelezett biztositottai tényleges hadiszolgálatra behivatnak, mivel a népfelkelési törvény oly állami intézkedést involvál, mely általánosan alkalmaztatik, e szerint a társadalom minden osztályát egyenlően érinti. Az első magyar általános biztositó társaságnál e szerint a népfelkelésre kötelezettek életbiztositásai behivatásuk esetére minden pótdij beszedése nélkül s nem tekintve a biztositott összeg magasságát s más biztositó társaságnak ide vonatkozólag alkalmazott megszoritásai, változatlanul érvényben és hatályban maradnak.

A Budapest fővár. közraktárak forgalmi kimutatása

1886. junius hó 1-től 15-ig bezárólag.

Az áruk megnevezése	Készlet	Beraktározás	Kiraktározás	Fennmarad
	métermázsákban			
Buza	134858	23897	14651	144104
Rozs	9002	2934	1479	10457
Árpa	6826	1795	1788	6833
Zab	5523	2547	3153	4917
Tengeri	5416	6950	1350	11016
Repcze	7881	—	2984	4897
Köles	25621	3027	2097	26551
Bab és borsó	4492	807	1129	4070
Magvak	2550	56	463	1943
Bükköny	—	—	—	—
Liszt és korpa	33002	4043	5377	31668
Szilva és szilvaiz	2908	259	139	2128
Gubacs és valonea	80	—	—	80
Czukor	522	281	172	631
Kávé	924	28	144	808
Egyéb gyarmat- és füszeráruk	113	—	34	79
Kézmüáruk	—	—	—	—
Bőr- és bőráruk	—	52	—	52
Gyapju és gyapot	37	11	—	108
Zsir és zsiradék	3272	24	78	3218
Olajok	223	72	—	295
Vas és vasáruk	626	168	57	737
Cement és földnemek	249	319	399	169
Bor	30	8	—	38
Dohány	—	—	—	—
Olajpogácsa	461	—	—	461
Fa	92	—	—	92
Dió	—	—	—	—
Különfélék	2228	762	693	2297
Összesen mmázsa	285796	48040	36187	257649
Biztositási érték frtban	2502100	357750	303050	2556800

Naponkinti átlag) a beraktározásnál: 3203 mm. és 23850 ft bizt. ért.
) a kiraktározásnál: 2412 mm. és 20204 ft bizt. ért.

A magyar leszámitoló- és pénzváltó bank vidéki közraktárainak forgalmi kimutatása.

	Összesen métermázsa	Biztositási érték forint
I. Szegedi közraktárak. 1886. junius 1-től 15-ig bezárólag.		
1886. junius 1-én készlet	1853	20760
« « 1-től 15-ig beraktároztatott	8	250
A készlet tett mindössze	1861	21010
1886. jun. 1-től 15-ig kiraktároztatott	103	500
1886. junius 16-án fennmaradt	1758	20510
II. Temesvári raktárak. 1886. junius 1-től 15-ig bezárólag.		
1886. junius 1-én készlet	2308	16040
« « 1-től 15-ig beraktároztatott	5779	31500
« a készlet tett mindössze	8087	47540
« jun. 1-től 15-ig kiraktároztatott	4937	25810
« junius 16-án fennmaradt	3150	21730
III. Barcsi raktárak. 1886. junius 1-től 15-ig bezárólag.		
1886. junius 1-én készlet	58800	413700
« « 1-től 15-ig beraktároztatott	21483	53870
A készlet tett mindössze	80283	[illegible]7570
1886 jun. 1-től 15-ig kiraktároztatott	14829	10[illegible]200
» május 16-án fennmaradt	65454	462370

BUDAPESTI ÁRU- ÉS ÉRTÉKTŐZSDE.

— Junius 20. —

Értéktőzsde.

— Vasárnapi forgalom. —

A mai vasárnapi tőzsdén gyenge üzlet mellett nyugodt volt az irány. Osztrák hitelrészvény 280.80—280.90-en, magyar aranyjáradék 106.17½-en köttetett. Egyéb értékekben nem volt üzlet.

11 órakor zárulnak: Osztrák hitelrészvény 280.80—280.90, magyar aranyjáradék 106.15—106.17½.

GAZDASÁGI KÖZLEMÉNYEK.

* **Magyarország ló-állománya** a földmivelés-, ipar- és kereskedelemügyi miniszterium kimutatása szerint, Horvát- és Szlavonország kivételével 1884-ben összesen 1.748,859 db volt, e között volt 14,704 tenyész-mén, 661,393 kancza, 583,030 herélt, 149,226 egy éven aluli, 127,240 két éven aluli, 112,007 három éven aluli és 101,259 négy éven aluli növendék. Az 1870-diki állatösszeirás szerint volt pedig: mén 48,958, kancza 760,918, herélt 675,778, csikó 333,998, összesen 1.819,652. A honvédelmi miniszterium által 1884-ben elrendelt összeirás alapján volt: mén 98,884, kancza 774,555, herélt 593,821, teherhordó 19,495, összesen 1.486,755. A közlött számból a csikók darabszáma 343,568 és pedig: 1 éves 100,278, 2 éves 104,696, 3 éves 79,522, 4 éves 57,072. A végösszegekben az a különbség mutatkozik, hogy 1870-ben 70,793 darabbal volt több ló. — Ez apadás mindenesetre elszomoritó képet vetne hazai lótenyésztésünkre, ha nem tudnók, hogy a változott viszonyok folytán a lótenyésztés egyes vidékeken nem fejlődhetett, másrészt pedig az anyag fejlesztése folytán, az az emelkedés, mely a lovak sulyában, főleg pedig minőségében mutatkozik, bőven pótolja a számszerinti veszteséget. A legnagyobb apadás mutatkozik a tiszáninneni megyékben, tudniillik 14·85%. A Dunántul észlelkető 8·06%-nyi apadás, az ottan folytatott intenziv gazdálkodásnak, legelőfeltörésnek és ott tapasztalható nagyobb mérvü birtokfeldarabolásnak következménye. Az itt felsorolt körülmények nemcsak nálunk, de mindenütt maguk után vonták a lótenyésztés hanyatlását. Az Erdélyben tapasztalható nagyobb mérvü apadás, tudniillik 8·63%, részben abban leli magyarázatát, hogy a piaczok távolsága és a nagyobb konkurrenczia folytán az erdélyi lovaknak, melyek a kor igényeinek már testalkatuk nál fogva sem igen felelnek meg kisebb kelendőségük volt, mint régebbi időben, másrészt az elszegényedésnek is némi befolyása lehetett; nemkülönben ama körülménynek tulajdonitható, hogy az erdélyi viszonyoknak megfelelő lófaj tenyésztésére a fogarasi ménes felállitása előtt kevesebb gond forditatott, mint Magyarország egyéb vidékein. Hogy a dunáninneni megyék 1870 óta csak 0·90%-nyi apadást mutatnak, a Pest-Pilis-Solt-Kiskun megye lóállománya igen nagymérvü emelkedésének (23·80%, vagyis majd 23,000 db.) tulajdonitható; e vidék többi megyéi kivétel nélkül apadást mutatnak. A tiszántuli vidék néhány megyéje lóállomány-szaporulatának fő oka az okszerü tenyésztés bő tartás és legeltetés s az ebből kifolyó nagy kereslet és aránylag nagy vételár. Ide tartoznak nevezetesen: Temes, Csanád, Hajdu, Krassó-Szörény és Torontál megyék. A vidék többi megyéi kisebb-nagyobb apadást tüntetnek föl. Egy tenyészménre esik átlag a dunáninneni megyékben 33·7, Dunántul 127·7, Tiszán innen 57·4, Tiszántul 32·1, Erdélyben 92·8, az egész országban átlag 45·7 kancza. Ez adatokból kitünik, hogy a dunántuli megyékben van legkedvezőtlenebb arány, vagyis egy ménre majdnem 128 db kancza esik; ez onnan magyarázható, hogy egyrészt a legelőviszonyok kedvezőtlenek, másrészt oly belterjes gazdálkodás üzetik, hogy a lótenyésztés nem látszik indokoltnak, a mennyiben a lovak, illetve kanczák gazdasági munkálatokkal lévén tulterhelve, mén alá nem bocsáttatnak; magyarázható továbbá abból a körülményből, hogy sok községben a kanczák csak minden második esztendőben hágattatnak. — Nemzetgazdasági és tenyésztési szempontból fontos még a kanczák és csikók közt létező arány, igy 100 kanczára Dunáninnen 18.50, Dunántul 19.67, Tiszáninnen 21.56, Tiszántul 26.08, Erdélyben 27.35, az egész országban átlagban 22.56 csikó esik. A ló-létszámnak a területtel való összehasonlitásából kitünik, hogy 1 négyszög kilometerre az országban átlag 6.3 db ló esik. Érdekesnek látszik e számot néhány külföldi állam hasonló adataival összehasonlitani, igy 1 négyszög kilometerre esik Ausztriában 4.9, Magyarországban 6.3, Olaszországban 2.2, Francziaországban 5.4, Nagy-Britanniában 6.1, Németországban 6.5, Poroszországban 3.1, Egyesült államokban 1.1. Ez adatokból kitünik, hogy a lovak számának a területhez való viszonyát illetőleg Magyarország és Németország ez államok sorában legelől áll. Egész máskép alakul az arány, ha a lovak számát nem a területhez, hanem a népességhez viszonyitjuk. Ezer lakosra esik: Oroszországban 234, Németországban 75, Francziaországban 66, Magyarországban 129 ló; e szerint tehát Magyarország Európában a második helyet foglalja el. — A Magyarországon létező 1.748.859 db ló becsértéke összesen 169.413,887 forint, vagyis átlag egy ló 96·87 frtot ér. Az ország egész lóállományának 85 százaléka, vagyis 1.485,378 darab a közbirtokosok és csakis 15 százaléka, azaz 263,481 db a nagybirtokosok tulajdonában van. Az összes lóállomány átlagértéke: nagybirtokosoknál 155.92 frt; kisbirtokosoknál 86 frt 39 kr; nagyobb tehát a nagybirtokosoknál 69 frt 53 krral. Az állomány összértéke a kisbirtokosoknál 128.331,413 frtot, a nagybirtokosoknál 41.082,474 frtot tesz ki. A kisbirtokosok tulajdonában lévő lóállomány, mint fentebb láttuk, majdnem hatszorta nagyobb, mint a nagybirtokosok tulajdonában lévő állomány, az érték azonban csak háromszorta nagyobb a közép- és nagybirtokosok lóállományánál.

* **A békésmegyei gazdasági egylet** által e hó 14-én a csabai gyepen rendezett verseny következő lefolyásu volt. A mezei gazdák versenyénél csak békésmegyei gazdák saját nevelésü lovaikkal versenyezhettek. Elsőnek érkezett Csatlós Pál kigyósi fekete ménje, nyert 8 aranyat; másodiknak Zsiros Mihály fekete ménje nyert 5 aranyat. Mezei gazdák második versenyénél az 5 aranyat Csatlós Pál pej lova, második dijat három aranyat Nagy János pej lova nyerte. Urilovak versenyénél a kilencz ló közül az első dijat, 40 aranyat, Geist Gáspár csákói nagybirtokos sárga lován Rimler Lajos nyerte, a másodikat Kenézi János h.-m.-vásárhelyi lakos. A nyertes lovak versenyén a kitüzött 4 aranyat Csatlós Pál kapta pej lovával. A vigasz versenynél 3 aranyat Csicsel János nyert.

—

A vetések állása.

B.-Csaba, jun. 17. (Az *Egyetértés* tudósitása.) E hó elejétől kezdve majdnem mindennap esik. Az őszi buza, elkintve a leveleken mutatkozó rozsdától, kitünően áll és ha az idő kedvező lesz, bő aratást remélhetünk. Az árpa sokat szenvedett ugyan a szárazságtól, de a gyakori eső következtében annyira javult, hogy jó közép termést várhatunk. A tengeri és répa nagyrészt már másodszor meg van kapálva és kitünően áll. A legelők az esőtől javultak, állataink egészségesek és jó állapotban vannak.

Felelős szerkesztő **Csávolszky Lajos.**

NAPIREND: Junius 21-én.

Naptár: Hétfő. — Róm. kath.: Gonz. Alajos. — Prot: Albán. — Görög-orosz: (junius 9.) Czirill és Atanáz. — Zsidó: (sziván 18) — **Nap kél** 4 ó. 2 p., nyug. 8 ó. — **Hold kél** 10 ó. 58 p. este, **nyug.** 8 ó. 42 p. regg. — Hold a földtávolban d. u. 6 órakor. — Merkur és Szaturnus együttállásban reggel 2 órakor. — Nap a rák jegyébe lép d. u. 1 ó. 57 perczkor. — Csillagászati nyárkezdet.
Igazságügyminiszter fogad d. u. 5—½7.
Horvát miniszter fogad d. e. 10—d. u. 2.
A magyar tudományos akadémia I. (nyelv és széptudományi) osztályának ülése d. u. 5 órakor. Értekeznek: Zichy Antal és Beöthy Zsolt.
A nemzeti zenede hegedükimüvelési osztályának nyilvános vizsgája d. u. 3 órakor a Vigadóban.
A szobafestők, mázolók, stb. ipartestületének közgyülése d. u. 4 órakor az uj városházán.
A fővárosi gazdasági és pénzügyi bizottság ülése d. e. 10 órakor a régi városháza tanácstermében.
Vörös-kereszt-egylet Erzsébet-kórháza (Buda, déli pályaudvar közelében) megszemlélhető naponkint délelőtt 10—11½ óra között.
Nemzeti muzeum: term. és néprajzitár d. e. 9-től d. u. 1-ig.
Gazdasági és tanszermuzeum a Köztelken d. e. 10—12, d. u. 2—4 óráig.
Müszaki iparmuzeum a kerepesi-uton (Beleznay-kert) nyitva d. e. 9—1 és d. u. 3—5.
Egyetemi füvészkert az üllői-uton d. e. 8—12 d. u. 2—6-ig.
Akadémiai könyvtár d. u. 3—7.
Egyetemi könyvtár d. e. 9—12 és d. u. 3—7.
Muzeumi könyvtár d. e. 9-től d. u. 1-ig.
Svábhegyre fogaskerekü vasut indul félóránkint; az Eötvös villában czigányzene.
Margitszigetre hajó indul félóránkint. A szigeten czigányzene.
Sziju indiánusok mutatványai az állatkertben egész nap. Belépti dij 30 kr.
Grand Café Restaurant de l'Opera, az operaházzal szemben. Villamos világitás. Az idegenek találkozója.

NYILT-TÉR.

Dr. MANDEL EDE ügyvédi irodája
a mai naptól fogva 2227
V., Váczi-körut 22-ik szám alatt van.

SZINHÁZAK ÉS MULATSÁGOK.

NEMZETI SZINHÁZ
Évi b. 146. Havi b. 20.
Budapest, junius 21-én.
Uj betanulással:
Az uj czég.
Szinmü 5 felvonásban. Irta Sardou V. Forditotta Náday F.
Személyek:
René — Mihályfi
Genevoix — Szigeti J.
De Marsille — Benedek
Pontarmé — Földényi
L'Aubepin — Ujházi
Gudin — Gabányi
Bonnefoy — Latabár
Gaspard — Körösmezei
André — Horváth
Malandrio — Abonyi
Groom — Tárnoki G.
Biztos — Faludi
Kárpitos — Halasi
Klára — K. Hegyesi M.
Theodosia — H. Lánczy I.
Bastienne — Rákosi Sz.
Adelina — Kaczér N.
Gabriella — Alszegi I.
Kezdete 7 órakor.
Holnap, junius 22-én.
Bérletfolyamban:
Budapesten.

Személyek:
Albert — Arányi I.
Magloire — Kassai
Sottines — Rónaszéki
Seringuinos — Szathmáry
Babylas — Szilágyi
Rodriguez — Tóth A.
Bernadillo — V. Kovács
Izabella — Fodor F.
Bohóság istenn. — Vári I.
Sára — Ebergényiné
Bigaro — Erődi
Marcelina — Késmárki M.
1-ső pinczér — Várdai
2-ik » — Nagy
1-ső hordár — Hortobágyi
2-ik » — Fogarasi
1-ső alguazil — Narczisz
2-ik » — Marton
3-ik » — Fodor
4-ik » — Kósa
Korcsmárosné — Izsóné
Kis korcsmné — Szeleczki E.
1-ső gnom — * * *
2-ik » — * * *
Orvos — Varga
Korcsmáros — Halász
1-ső diák — Vasváriné
2-ik » — Imreiné
3-ik » — Gyöngyösi I.
Megf. boszork. — Béni I.
Bachans ɔk k.-néja — Erdősi I.
Kezdete 7½ órakor.
Holnap, junius 22-én.
UGYANEZ.

M. KIR. OPERAHÁZ.
Budapest, junius 21-én.
Az operaház sárva.
Holnap, junius 22-én.
Bérletfolyamban:
Dinorah.

KRISZTINAVÁROSI SZINKÖR.
Budapest, junius 21-én.
Budavár bevétele 1849-ben.
Szinmü 3 szakaszb., 6 képb.
Kezdete 7 órakor.

NÉP-SZINHÁZ.
Budapest, junius 21-én.
Az ördög pirulái
Látványos bohóság, énekkel, tánczczal és zenével 3 felvonásban, 15 képben.

VÁROSLIGETI NÉMET ARENA.
Budapest, junius 20-án.
GENERAL BEM.
Történelmi népszinmü 7 kép.
Kezdete 6 órakor.

ERLESBEK NÉPKERTJE
VII. külső dob-utcza 10. szám.
ma hétfőn nagy ZITHERA-HANGVERSENY tartatik Fahrer testvérek által. — Hangversenyre és lakodalmakra a helyiségek rendelkezésre állanak és egy teriték árát 1 frt 50 krtól feljebb számitok. — **Szabad bemenet.**
1690 Tisztelettel **Erlesbek A.**

Villa Bellevue.
Ma nagy hangverseny, a cs. kir. 32. gyalogezred zenekara **Dubez J.** karmester személyes vezetése alatt. — **Kezdete 6 órakor, bemenetdij 20 kr.** 1495

UTOLSÓ HÉT!
ÁLLATKERT.
Ma és mindennap
SIOUX INDIÁNOK.
Délután katona-hangverseny, a **d'Este zenekara** által. 2054
Mutatványok d. u. 5 órától esti 8 óráig.
Belépti dij mint rendesen 30 kr.

Somossy-féle Orpheum.
Nagymező-utcza 17. szám.
Ma szinrekerül a
FRIVOLITY
komikus némajáték Leopold testvérektől, fellépnek továbbá: Legomer Imitator, Florius nővérek, xylophon müvésznők, Change dressirozott kutyáival, Makvay néger komikus, Steidler József dalkomikus, Pecat franczia dalkomikus, énekesnő, Haydin nővérek, angol duettisták és Stella nővérek német duett-énekesnők. — **Kun Boriska** k. a. kitünő magyar énekesnő első fellépte.
Előleges jelentés: Julius 1-én **Möckl** k. a. Walzer- és operette-nekesnő és **Marion** k. a. tiroli énekesnő első fellépte. 2197

IDOJÁRÁS junius 20. regg. 7 órakor.

Az időjelző-intézet távirati jelentése.

Állomások	Légnyomás mm 700	Szél iránya	Szél ereje (1—12)	A hőmérséklet Celsius fokban	Csapadék mm	Felhőzet
Arad	54.4	DK	6	+ 18.2	⚡10	◕
Beszterce	58.0	ENY	1	+ 18.0	—	○
Beszterczebánya	54.4	◎		+ 13.0	8	●
Budapest	53.5	◎		+ 14.6	4	●
Csáktornya	50.5	NY	2	+ 12.2	8	◖
Debreczen	53.7	NY	1	+ 18.0	5	◔
Eger	56.2	E	2	+ 17.5	—	◕
Eszék	—	—		—	—	—
Fiume	47.5	E	2	+ 13.9	45	◖
Késmárk	55.6	NY	1	+ 13.2	3	◔
Keszthely	52.4	K	3	+ 15.0	8	◖
Kolozsvár	57.5	K	1	+ 17.8	3	◔
Magyar-Óvár	51.8	E	1	+ 12.2	14	●
Mármaros-Sziget	57.0	DK	3	+ 17.2	—	◔
Nagy-Enyed	58.2	K	1	+ 17.8	—	◔
Nagy-Szeben	55.5	DK	3	+ 20.2	—	◔
Nagyvárad	56.5	D	3	+ 17.4	⚡9	◕
Orsova	57.1	K	3	+ 20.8	—	●
Pancsova	54.0	DK	5	+ 19.0	1	●
Selmeczbánya	55.8	K	1	+ 11.8	8	●
Sopron	53.3	E	1	+ 12.2	29	◖
Szatmár-Németi	56.3	DK	2	+ 17.0	4	◔
Szeged	—	—		—	—	—
Szepsi-Szt-György	56.8	EK	2	+ 19.0	—	◑
Szolnok	55.0	◎		+ 16.3	5	◕
Temesvár	49.9	D	3	+ 19.0	47	◕
Trencsén	53.9	DK	1	+ 13.0	15	◖
Ungvár	55.4	EK	2	+ 17.2	3	◔
Zágráb	49.5	EK	1	+ 14.8	2	●
Bécs	54.1	EK	1	+ 11.6	6	◖
Bregenz	53.2	◎		+ 11.9	1	●
Lesina	—	—		—	—	—
Pola	—	—		—	—	—
Prága	55.7	E	1	+ 8.3	5	≡

Jelek magyarázata: ◎ = szélcsend, ○ = tiszta, derült, ◔ = ¼ felhős, ◑ = ½ felhős, ◕ = ¾ felhős, ● = borult, ◖ = eső, ✳ = hó, ▲ = jégeső, ≡ = köd, ∞ = gőz, ⚡ = zivatar, villám, (n) = csapadék mm.-ben.

Áttekintése a mai időjárásnak:

Európában: A depresszió (746—749) az Adria felől kiterjed a kontinens nagy részére (760). Az idő részint borus, részint változó, részben esőkkel, nagyobbodó hőmérséklettel.

Hazánkban: Délkeleties, részben északi és nyugatias, helyenkint erős szelek mellett, a hőmérséklet nagyobb, a légnyomás mindenütt még kisebb lett. Az idő egészben változó, nyugoton esőkkel, mik keleten gyéren voltak. — A tartósan volt változó idő boruló jelleget öltve, jövőre több esővel, egyelőre melegebb lesz.

Kilátás a jövő időre:

Hazánkban: Többnyire borus, szeles időt várhatni, esőkkel, itt-ott zivatarral.

Közlekedési utmutató.

Megjelent legutóbb az Egyetértés junius 1-sei számában.

E rovatban minden szó egyszeri beiktatása 2 krba kerül, hirdetésekért, melyek a hirdető félnek lakczimével el vannak látva, minden egyes közlés után 30 kr. bélyegdij is fizetendő.

KIS HIRDETÉSEK

Minden hirdetésre felvilágositást ad a kiadóhivatal. Levélbeli tudakozódásokra pontosan válaszolunk, ha a szükséges postabélyeg beküldetik és a hirdetés alatt álló kis szám közöltetik.

Csak oly levelekre válaszolunk, melyekkel a válaszra szükséges levélbélyeg beküldetik.

Szabadalmakat eszközöl **RÉTHY JÁNOS** mérnöki irodája, Budapest, Deák Ferencz-utcza 19.

Melyik nemeslelkü hölgy volna hajlandó, egy fiatal embert pillanatnyi zavarából — viszontszolgálat fejében — kisegiteni. Levelek a kiadóhivatalba kéretnek «S. L. 7213.» alatt.

Vidéki 26 éves, keresztény hivatalnok 750 frt fizetéssel nősülni óhajt. Gazdagság mellékes, csupán csinos és egészséges testalkattal biró, megielhetős szépségü fiatal nő kivántatik. Levelek — esetleg arczképpel — «Segédszolgabiró» czimre e lap kiadóhivatalába intézendők. Titoktartás biztosittatik. 6217

Sapho. Levele van a mondott helyen.

Vig élet barátja nem kapott levelet 11-éről? vagy csak eddig volt? Ugy Isten hozzád-ot mond Hajnalka.

Eladás.

Villanyos melltü igen olcsón eladó. Bővebbet a kiadóhivatalban. 7205

Egy erős, 6 lovas, legujabb szerkezetü csak egyszer használt **gőzcséplőgép-garnitura** igen olcsón eladó vagy pedig cséplést elvállal Csanádmegyében. Zeitler Rudolf Makón. 6243

Részletfizetés mellett mindennemü vászonfélék, kanavász, chiffon, grádli, ágy és asztalteritők, zsebkendők, oxford, kreton, saten és ruhaszövetek, fekete ternók, ugyszintén a legelegánsabb női ruhák, felöltők, mantillák, esőköpönyegek, kabátok, a legjutányosabb áron kaphatók. **Adler M.-nél, váczi-körut 16. sz. I. em. Gyász-ruhák 1 nap készittetnek.** 2216

Uraságoktól levetett férfi ruhák folyton jutányos árban kaphatók **IV., kecskeméti-utcza 5. sz. a., az udvarban ajtó szám 1,** ugyanott javitó és tisztitó és kölcsönző intézet. 2050

Kihizott ürük eladók. **Felvilágositást ad** Békés-megyében **Gyomán, Debreczeni Endre tulajdonos.**

Az utazási idényre ajánlom dús választéku raktáromat minden képzelhető **ruggyanta különlegességekben, u. m. összehajlitható ruggyanta légvánkosok, ruggyanta fürdőkádak és mosdótálak, utazó vizelettartók, gummi- és szövet-esőköpenyegek, sárczipők, gummi-csizmák** Árjegyzékek ingyen. **Neoschil Alajos,** BUDAPEST, Váczi-utcza 27. szám a.

Alkalmazást keres

Egy a legjobb korban levő özvegynő, kitünő gazdasszony, ki a házvezetésre alkalmas, ajánlkozik egy magányos urhoz. Bővebben a kiadóhivatalban. 7214

Egy gabona-kereskedésben és gazdálkodásban jártas szép-kézirásu ifju, ezen szakmákba vágó alkalmazást keres. Czime a kiadóhivatalban. 6237

Egy gépész és kovács alkalmaztatni óhajt nyári cséplésre, esetleg még addig javitásra. Czim a kiadóhivatalban megtudható. 7128

Magyar, német és franczia nyelvet, gyorsirást, könyvvitelt tanit az esti órákban mérsékelt árak mellett egy hivatalnok, végzett kereskedelmi akademikus. Czim e kiadóhivatalban. 7206

Zenetanár kitünő bizonyitványokkal, óhajt egy oly vidéki városba állandóan megtelepedni, hol a zongora, hegedü és esetleg franczia nyelv tanitására tanitványokat kapna. Czime a kiadóhivatalba. 6238

Egy falusi középkoru nő, ki a gazdaasszonyi teendők ágaiban tökéletesen, valamint kézimunkában is jártas, magános urhoz, vagy papi házhoz, mint gazdaasszony, esetleg családhoz, mint varrónő, vagy mint házikisasszony ajánlkozik szerény feltételek mellett. Bővebbet a kiadóhivatalban. 6268

Egy a gabona-üzletben otthonos, magyarul és németül levelező fiatal ember, ki az egyszerü és kettős könyvvitelben valamint minden irodai dologban teljesen jártas, irodai állást keres. Szives ajánlatokat a kiadóhivatal közvetit. 7200

Mellékfoglalkozást keres az esti órákra egy hivatalnok, szép irással, magyar-, német levelező, egyszerü-, valamint kettős könyvvitelben jártas és jó gyorsiró, szerény feltételek mellett. Czim a kiadóhivatalban. 7208

Otthon való másolásra ajánlkozik valaki. Czime a kiadóhivatalban. 6284

Egy fiatal, nőtlen fővárosi iró, kinek neve elsőrangu szépirodalmi lapjainkból általánosan ismert s kire a fővárosban való tartózkodás egészségi szempontból hátrányos, vidéken foglalkozást keres, mely inkább szellemi, mint testi megerőltetéssel jár. Elfogad levelezői, titkári, felügyelői, nevelői vagy bármily ezekhez hasonló állást, melyhez intelligens, képzett ember szükséges. Ajánlatok e lap kiadóhivatalához **«Fővárosi iró»** czim alatt intézendők. 7215

Egy intelligens fiatal ember, ki az egyszerü és kettős könyvvitelben jártas, mostani könyvelői állását változtatni óhajtja. Közelebbit e lap kiadóhivatalában. 7137

Pénztárnoki vagy **raktárnoki** alkalmazást keres, helyben vagy vidéken egy fiatal, nőtlen kereskedő, ki óvadékot is képes nyujtani. Ajánlatok **«P. S. 85.»** jel alatt a kiadóhivatalban elfogadtatnak. 7210

Alkalmazást nyer

Műkertész **azonnal alkalmazást nyerhet.** Bizonyitványokkal kellőleg felszerelt folyamodványok az igények megjelölésével «R. M. műkertész 2205» jelzés alatt a kiadóhivatalhoz intézendők.

Oktatás.

Gimnáziumi és reáliskolai tantárgyakban, ugyszintén angol nyelvben oktatást óhajt adni egy szigorló orvos. Szives ajánlatok «Doktor 7186» czim alatt a kiadóhivatalba kéretnek.

Tanitónő, ki a magyar, német és franczia nyelvben, valamint zongorázásban alapos oktatást képes adni, a délutáni órákra, esetleg egész napra alkalmazást keres. Kitünő bizonyitványokkal rendelkezik. Szives ajánlatok levélben «Tanitónő» czim alatt a kiadóhivatalba kéretnek. 7197

Lakás és bérlet.

Csillag-utcza 8. sz. alatt, földszint két szép utczai és egy udvari szobából álló lakás, magános urnak, augusztus 1-ére bérbeadandó. Ugyanott két száraz **pincze-raktár,** minden órán kiadó. 7165

Egy szépen butorozott szoba teljesen külön bejárattal a lépcsőről, az Andrássy-uton, a Duna-parton vagy az Erzsébet-téren 15 frt havi dijért kerestetik. Szives ajánlatokat kérek «Butorozott külön bejáratu szoba 7177 sz.» alatt a kiadóhivatalba intézni.

A szervita-téren I. em. egy külön bejáratu butorozott hónapos szoba, minden órában kiadó. Felvilágositás a kiadóhivatalban. 6267

Bérbeadandó a Muzeum-kerttel szemben, Muzeum-körut 29. sz. a. több utczai lakás f. é. augusztus és november 1-ére. 6253

7 forintért azonnal bérbevehető egy csinosan butorozott, elkülönitett hónapos szoba, az Andrássy-ut közelében. Czime a kiadóhivatalban. 7189

Különféle.

Fiatal hirlapiró, külföldre utazók mellé magántitkárnak ajánlkozik. Felvilágositást ad a kiadóhivatal «Magántitkár» 7132. sz. alatt.

Hartmann K. T. **látszerésznél,** azelőtt dorottyameg váczi-utczában, most **Kigyó-utcza 2. szám alatt, jutányosan kaphatók: szürke védüvegek, orrcsiptetők, tábori látcsövek, Aneroid-légsulymérők, hőmérők.** 2144

Legfinomabb kivitelü **palaczk-sörök** csakis a **DRÉHER-féle** *sörfőzdéből* szállit szilárd és pontos eszközlés mellett **KARNER SAMU** sör-szállitó, *pinczék és töltő-raktárak Kőbányán* **Budapest mellett.** Árjegyzékek kivánatra ingyen és bérmentve.

Oda menjünk, ahol jó bort mérnek! Izletes étel, jó bor, pontos kiszolgálás, zsarolás nélkül található a Stefánia-uti »Erdei szalonka«-hoz czimzett Kajlinger-féle vendéglőben. 2126.

Egy tanárnál, vagy nyugalmazott tisztnél teljes ellátás kerestetik egy fiatal ember számára. Bővebbet a kiadóhivatalban. 6244

HIRSCH ÉS FRANK BUDAPEST V., fegyvergyár-utcza (Lipót-körut) 4. szám, ajánlják saját gyártmányú vas kézitalyigájukat, névszerint: szén-, zsák-, rakasz-, tégla-talyigát és szenes- és maláta-kocsijaikat. 17 *Árjegyzék ingyen és bérmentve.*

Bőrhámlásokat és ilyféle bőrbetegségeket, mint korpát, vörös foltokat, durva bőrt stb. stb. gyógyit a kitünő már sok esetben sikerrel használt ártalmatlan készitmény **«Antikerpin.»** Az ezen betegségekkel együtt járó bőrviszketeg azonnal eltünik. — Ára üvegenként 3 márka 50 fillér (2 frt 20 kr.(Minden üvegcse a védjegygyel van ellátva. Egyedüli raktárak: **C. Weber** gyógyszerész **Bécs, Ulrichplatz 4 szám és Török J. Budapesten.** 2240.

SZAB. OSZTR.-MAGY. ÁLLAMVASUT-TÁRSASÁG.

27,876. szám.

Kivonat

a személyszállitást közvetitő vonatoknak f. é. jun. 1-től érvényes menetrendjeiből.

Indulás Budapestről.

Reggeli 7.30 (személyvonat) Szeged, Temesvár, Karánsebes, Báziásra, csatlakozás Czegléden Szolnokon át Nagyvárad, Debreczen, Csaba, Arad és Tövis felé.

Reggeli 8 (futárvonat) Szered, Nagyszombat, Marchegg, Bécs állam- és északi pályaudvar, Krakkó, Brünn, Karlsbad, Franzensbad, Drezda, Berlin, Leipzig, Hamburgba. (Gänserndorfon át) csatlakozás Bécs nyugoti pályaudvaron délután 4 órakor Wels, Passau, Köln, Brüsselbe, Ostende és Calaison át Londonba, Amstetten-en át Aussee, Ischlbe, Lambachon át Gmundenbe; csatlakozás Bécs déli pályaudvaron délután 1 óra 20 perczkor Bécs-Ujhely, Bruck, Graz, Triestbe.

Délelőtt 9.45 (személyvonat) Zsolna, Ruttka, Poprád-Felka, Bécs állam- és északi pályaudvar, Brünn, Prága, Bodenbach, Karlsbad, Franzensbad, Teplitz, Drezda, Berlin, Leipzig, Magdeburg, Hannover, Hamburgba.

Délután 1.55 (express-vonat) Temesvár, Herkulesfürdő, Orsova, Krajova, Bukarestbe.

Délután 3.40 (express-vonat) Bécs államvasut pályaudvar, csatlakozás Bécs nyugoti pályaudvartól este 9.25 express-vonattal Wels, Salzburg, Innsbruck, Zürich, Párisba (Albergen át), (Avricourton át) München, Karlsruhe, Strassburg, Párisba, csatlakozás Bécs északi pályaudvartól este 9.15 Brünn, Prága, Karlsbad, Franzensbad, Aussig, Teplitz, Bodenbach, Drezda, Leipzig, Berlin, Hamburgba; csatlakozás Bécs déli pályaudvaron este 8.50 és 9.50 Baden, Bécs-Ujhely, Bruck, Graz, Triestbe.

Este 9.— (személyvonat) Zsolna, Ruttka, Poprád-Felka, Oderberg, Breslau, Berlin, Zwardon, Saybusch, Zablocie, Bielitz-Biala, Podgorcze, Plasz, Pozsony, Bécs állam- és északi pályaudvar, Brünn, Prága, Teplitz, Karlsbad, Franzensbad, Bodenbach, Drezda, Leipzig, Berlin, Hamburgba; csatlakozás Bécs déli pályaudvartól Baden, Bécs-Ujhely, Bruck, Gratz, Triestbe.

Este 9.20 (személyvonat) Szeged, Temesvár, Báziás, Orsova, Krajovába. Hálókocsik közlekednek a Bécs és Bukarest közötti express-vonatoknál, (elindulva Bécsből reggel 8.25, érkezés Budapesten délután 1.40, Bukarestbe való érkezéssel reggel 9.10, elindulás Bukarestből este 8, érkezve Budapesten délután 3.25, Bécsbe való érkezéssel este 8.12).

A budapest-bécsi viszonylatban egy bályóhely I. oszt. jegygyel 3 frt 50 krnyi illetéknek, a 3% szállitási adó hozzászámolása utáni lefizetése mellett használható; (elindulás Budapestről este 9, érkezés Bécsben reggel 5.40; elindulás Bécsből este 10, érkezés Budapesten reggel 6.38 órakor).

I. és II. osztályu közvetlen kocsik közlekednek Budapest és Karlsbad között, a Budapestről délután 3 óra 40 p. induló és délután 3 óra 40 p. Karlsbadba érkező, ugymint Karlsbadból reggel 6 óra 15 p. induló és reggel 6 óra 38 p. Budapestre érkező vonatnál.

A délelőtt 9.45 és este 9 órakor Budapestről—Zsolnáig induló, valamint a reggeli 6.25 és este 9.45 órakor Zsolna—Budapestig közlekedő személyvonatoknál, közvetlen I., II. és III. oszt. kocsik is vannak. Érkezés Budapesten reggel 6.38, délután 1.40 (I. és II. oszt.), délután 5.34 (III. oszt.).

Keleti express-vonatok: A fennt megjelölt, a személyszállitást közvetitő vonatokon kivül, még keleti express-vonatok is közlekednek, és pedig: budapest-konstantinápolyi irányban minden kedden és szombaton reggeli 4.25, Budapestről Páris felé minden hétfőn és csütörtökön délelőtt 10 óra 40 p.

Ezen vonatoknál termes-, háló- és éttermes-kocsik is közlekednek.

Helyi vonatok Budapest, a m. á. v. t.-ról.

Reggel 6.30 omnibusvonat Palotára.

« 7.20 « Esztergom-Nánára (csak a nyári idény alatt vasár- és ünnepnapokon közlekedik).

Délben 12.05 omnibuszvonat Nagy-Marosra.

Délután 3.— « Érsekujvárra. 1186

« 3.25 « Szegedre.

« 5.45 « Esztergom-Nánára.

« 6.30 « Cseglédre.

« 6.54 « Palotára.

Budapesten, 1886. junius hó 17-én.

A „PALLAS" irodalmi és nyomdai részvénytársaság kiadásában megjelent, és ugyanott (Kecskeméti utcza 6.), valamint minden könyvárusnál kapható:

PETELEI ISTVÁN
AZ ÉN UTCZÁM

elbeszélések egy kötetben

17 iv 280 oldal.

Ára fűzve 1 forint 80 krajczár.

TARTALOM:

1. Őszi napsugár
2. Szeret.
3. Szomszédaim:
   I. Patakiék és a néni.
   II. A rácz Boglánról
   III. Klára az anva
IV. Sugár, a buba
V. A porkorum inspektor
VI. Kati
VII. Két gyermekről
4. A kapu be van zárva
5. Máli
6. Rosz vásár

Petelei István novelláiban a legifjabb irodalom egyik gyorsan emelkedő és erős szervezetü tehetségének sikereit ismerteti meg. E fiatal iró első följéptével magára forditotta a figyelmet. «Keresztek» czimü kötetének zordonságában is az elbeszélő véna dus adományai, sajátos eredetiség uralkodtak, s bár a kritikának lehetett szava a komor világ ellen, s kivánhatott a szerkezetbe is több világosságot a balladai homály helyett, örömest üdvözölte az elbeszélők közt. Jelen kötetében a hozzáfűzött reményeket teljesen igazolja. Az előadás művészete fejlődött benne legjobban. Oly szingazdagon csak kevesen tudnak irni. Megfigyelő tehetsége nagy, nemcsak abban, a mit lát, hanem abban is, a mit mélyebben kell fürkészni.

Sokszor ama koncert-festőkre emlékeztet, a kik ördöngős módon, hirtelenséggel festenek le valamit. Megbámuljuk. Szingazdagsága is nagy. A mese soha sem terjedelmes, legkevésbbé szövevényes. De hullámzást tud adni az egyszerü történeteknek, még pedig lélektani mozgalmasságal. Jellemző apró részletekkel is tömve van. Párbeszédei valóban azok, a miknek lenni kell a párbeszédeknek. Festik azt, a ki szól és előre viszik a történet folyamát, tükrözik a kedélyállapotot. Lüktetnek, háborognak, embert, lelket szólaltatnak.

A mély és igaz vonás sok ez elbeszélésekben. A jellemzés ereje nem egy helyütt meglepő. Az előadásban pedig — ezt ismételjük — Petelei virtuoz. Legjelesebb elbeszélőink közt gyorsan helyet tudott szerezni magának.

Főnyeremény 260,000 frt.

A junius 30-i huzáshoz m. k. eredeti jótékony

Állam-sorsjegyek

3669 nyeremény 198,500 frt összegben

1 drb 2 frt,
6 drb csak 10.50 kr.

IGÉRVÉNYEK
bécsv. sorsjegyekre
huzás julius 1-én
à 2 forint 50 kr. és 50 kr. bélyeg.

1 állam-sorsjegy és 1 igérvény csak 4.50

A BUDAPESTI LLOYD bank- és váltóüzlete kiadóhivatalának Engel Zsigmond és Társa **BUDAPEST,** most **Dorottya-utcza 8. szám alatt.**

Előlegek értékpapirokra minden magasságban olcsó kamattal.

Megbizások a *budapesti* és *bécsi* ugymint valamennyi európai **TŐZSDÉRE** legkulansabban eszközöltetnek.

Dij- és stellage-müveleteket különösen ajánlunk. 2195

Foglalj nélkül semmi sem eszközöltetik.

1886. julius 1-től uj egész évi előfizetést nyitunk a

BUDAPESTI LLOYD sorsolási tudósitó

7-ik évfolyamára.

Ezen lap magyar-német szövegben havonként 2—4 szer jelenik meg, közvetlen minden jelentékenyebb huzás után, könnyen érthető és czélszerü táblázatos áttekintéssel közli a huzási jegyzékeket, továbbá a kisorsolt, de még fel nem vett nyereményeket, ennélfogva a sorsjegybirtokosokra nézve nélkülözhetlen közlöny.

Előfizetési ár házhoz küldve egész évre **csak 2 frt.**

Cs. es kir. szab. a maga nemében egyetlen hatásu (nem méreg! de csakis rágó állatoknak halálos.)

patkány- és egér-irtószer.

Egy bádog doboz ára 1 forint, 6 doboz ára 5 forint o. é.

Valódi minden rovarirtószer.

Egyenesen behozott (importált) vegyészileg tiszta növénykészitmény, biztos hatásu alkatrészekből álló teljesen méregmentes, elismerve mint a **poloskák, molyok, svábbogarak, csótánybogarak (Russenkäfer), hangyák, bolhák, legyek** stb. gyökeres kiirtására. — **Ára egy doboznak 1 frt o. é.** — Számos megrendeléseket vár 105

REISS B. magyar királyi szabad. vegyészeti termények gyára, BUDAPEST, VII., király-utcza 47. szám, I. emelet.

Budapester Tagblatt

Am 15. Juni begann ein neues Abonnement auf das „**Budapester Tagblatt**".

Wir erlauben uns aus diesem Anlasse die deutschlesende Bevölkerung Ungarns auf unser Blatt aufmerksam zu machen, das trotz seines kurzen Bestandes, so verbreitet und beliebt ist, dass es bereits zu den **bekanntesten und beliebtesten hauptstädtischen Blättern zählt.**

Ein Programm des „**Budapester Tagblatt**" zu entwickeln, ist überflüssig. Man weiss überall, dass unser Blatt die ausführlichsten und frischesten Berichte über alle interessanten und wissenswerthen Ereignisse bringt und dass es die einzige in deutscher Sprache erscheinende

entschieden oppositionelle Zeitung in Budapest ist.

Die **politische Richtung** wird nach wie vor dieselbe bleiben. Indem wir die Namen der politischen Mitarbeiter mittheilen, haben wir gleichzeitig jene politische Richtung angegeben, welche wir vertreten. Wir haben die Ehre zu unsern politischen Mitarbeitern zu zählen:

Graf Albert Apponyi, Stefan von Bittó, Graf Aurel Dessewffy, Klemens Ernuszt, Franz Fenyvessy, Béla Grünwald, Emerich Hódossy, Ferdinand Horánszky, Ludwig Horváth, Paul Királyi, Albert Kovács, Paul von Somssich, Ladislaus Tomcsányi, Emerich Veszter, Adolf Zay, Graf Robert Zselinszky.

Der **Redaktion des Feuilletons** widmen wir nach wie vor die grösste Aufmerksamkeit und wir dürfen mit Genugthuung hervorheben, dass **alle hervorragenden Schriftsteller Ungarns unser Blatt bisher mit Beiträgen erfreuten.** Zu den ständigen Mitarbeitern unseres Feuilletons gehören:

Kornel Ábrányi jr., Emil Ábrányi, Madame Adam, (Juliette Lamber) in Paris, Helene von Beniczky-Bajza, Graf Nikolaus Bethlen, Gregor Csiky, Graf Karl Coronini in Görz, General Richard Gelich, Baron Nikolaus Horváth, Hieronymusz Lorm in Dresden, Koloman von Mikszáth, Berthold Moldauer in Wien, Heinrich Osten in Wien, Emil Peschkau in Frankfurt a. M., Elise Polko in Deutz a. R., Gräfin Anna Pongrácz in Wien, P. K. Rosegger in Graz, Leopold v. Sacher-Masoch in Leipzig, Tomas von Szana, Ludwig Tolnai, Emil Mario Vacano in Sct.-Pölten, Hermann Vámbéry, Johannes Ziegler in Wien.

Einen ausserordentlichen Werth legt das „**Budapester Tagblatt**" auf die Rubriken **Tagesneuigkeiten und Gerichtshalle** und jedes **interessante hauptstädtische Ereigniss** wird dort ebenso ausführlich, wie interessant besprochen.

Was unsere **Romanbeilage** betrifft, so genügt der einfache Hinweis darauf, dass wir bisher Romane von **Moriz Jókai, Alphonse Daudet, Sacher-Masoch, Bret Harte, Koloman v. Mikszáth, Guy de Maupassant publizirten.**

Schliesslich machen wir auf unseren **Oekonomist** aufmerksam, der für jeden **Kaufmann** und **Gewerbetreibenden** ein gewissenhafter und verlässlicher Rathgeber ist und nach wie vor **unabhängig** nach jeder Richtung hin, jede Erscheinung auf **finanziellem, kommerziellem** und **gewerblichem** Gebiete kritisiren wird.

Gegenwärtig veröffentlichen wir den Roman

Im Hause des Verderbens

von **R. Ortmann**

dessen bisher erschienene, ca. 50 Fortsetzungen neueintretenden Abonnenten **gratis** zugesendet werden.

Nach diesem Werke publiziren wir eine **reizende Novelle**

Der faule Beppo

von **Hans Hoffmann.**

Hierauf einen

neuen Roman v. Sacher-Masoch

dem sich der sensationelle Roman:

Die Schatzinsel v. Stephenson

anschliessen wird. Weiters haben wir Romane von

Theuriet, Ouida, Daudet und Feuillet

erworben, die im Laufe des Sommers zum Abdruck gelangen. — Um Jedermann von der Vorzüglichkeit des

Budapester Tagblatt

zu überzeugen, sind wir bereit, **franco und gratis Probenummern zuzusenden.**

Die Abonnementspreise betragen:

für ein Jahr	**fl. 14.—**
für ein halbes Jahr	**fl. 7.—**
für drei Monate	**fl. 3.50**
für einen Monat	**fl. 1.20**

Administration des Budapester Tagblatt

Pallas literarische und Druckerei-Aktien-Gesellschaft

Budapest, IV., Kecskemétergasse 6.

Posztó

1 frttól feljebb meterenként minták megtekintésre bérmentve és dusválasztéku gyüjtemények elárusitóknak bérmentetlenül megküldetnek. 1301

Posztó gyári-raktár: zum „Weissen Lamm" Brünnben.

A Franklin-Társulat hirlap-kiadóhivatalában

Budapest, egyetem-utcza 4. sz. alatt a

következő hetilapokat lehet megrendelni:

VASÁRNAPI UJSÁG

(XXXIII. évfolyam)

szépirodalmi és ismeretterjesztő hetilap; hasábjain a legjelesebb irók müködnek közre; a fölmerülő személyi és tárgyi nevezetességeket alaposan magyarázott képekben, az érdekes eseményeket **hirrovatában** lehető teljesen közli; **beltartalom, külcsin, mennyiségre** nézve a világ legelterjedtebb hasonló vállalataival versenyez; **bekötve 4—500 müvészi kivitelü képpel díszített, több mint száz nagy ivnyi terjelemben meg-megujuló olvasmány**; nem muló, sőt növekedő értékü darabja minden házi könyvtárnak.

A Vasárnapi Ujság 1886. évi folyamából január elejétől kezdve teljes példányok még folyvást kaphatók. — A kiadóhivatal azon előfizetőknek, kik a Vasárnapi Ujságot január elejétől kezdve rendelik meg, kivánatukra dij nélkül megküldi a kitünő franczia iró Verne Gyula „Sándor Mátyás" czimü nagy érdekü, magyar tárgyu regényének a „Vasárnapi Ujság" mult évi folyamában megjelent első részét, mely 10 ivnyi füzetet képez; a regény folytatása most jelenik meg a „Vasárnapi Ujság"-ban; minden számban müvészileg képekkel illusztrálva.

A Vasárnapi Ujság előfizetési ára évnegyedre **2 frt**, a «Világkrónikával» együtt **2 frt 50 kr**

POLITIKAI UJDONSÁGOK

(XXXII. évfolyam)

sem pártoktól, sem kormányhatalomtól nem «befolyásolt», **teljesen független politikai lap,** mely a **hét eseményeit összegezve,** kellő magyarázattal ellátott gondos és hü összeállitásban tárja az olvasó elé s a közönség **együtt** találja benne mindazt, a mi napi lapokban **elszórtan** megjelen, — a mely ekként kivált oly vidéken, hol a hiányos póstajárás a napi értesülést különben is megneheziti, a **napilapokat is lehetőleg pótolja.** — **A Politikai Ujdonságok** ujabban «Magyar Gazda» czim alatt havonként kétszer megjelenő gazdasági képes lappal van bővitve.

A Politikai Ujdonságok előfizetési ára évnegyedre **1 frt 50 kr**, a «Világkrónikával» együtt **2 frt.**

A Vasárnapi Ujság és **Politikai Ujdonságok** együtt évnegyedre **3 frt**, a «Világkrónikával **3 frt 50 kr.**

Legolcsóbb hetilap a magyar nép számára

egész évre csak 2 forint.

XIII. évfolyam **KÉPES NÉPLAP** XIII. évfolyam

a kevésbé tehetős osztály **vasárnapi ujsága és politikai hirlapja, a legolcsóbb és legelterjedtebb néplap a hazában; közöl közhasznu elmélkedéseket, elbeszéléseket, mulatságos és tanulságos történeteket, érdekes leirásokat képekkel,** s e mellett hétről-hétre figyelemmel kiséri az előforduló nevezetesebb eseményeket. **«Politikai Hiradó»** czimü rovatában a bel- és külföldi politikai eseményeket velős **rövidséggel** előadja, pártatlan, elfogulatlan igazságszeretettel, s mindenkor teljesen független meggyőződéssel **értelmezi.**

A Képes Néplap előfizetési ára félévre csak **1 frt**, — a «Világkrónikával» együtt félévre **2 frt**, évnegyedre **1 frt.** (Csupán a «Képes Néplap»-ra évnegyedre előfizetést nem fogadhatunk el.)

A «Képes Néplap» melléklapja: a

IX. évfolyam **VILÁGKRÓNIKA** IX. évfolyam

képes heti közlöny, nagyobb elbeszéléseket és regényeket is nyujt olvasóinak a világirodalom legérdekesebb termékeiből válogatva, s **képekkel** ellátva. (Egy-egy ily illusztrált regény külön kötetben alig szerezhető meg annyiért, amennyi e képes hetiközlöny egész évi előfizetési ára: 2 frt.) — A **Világkrónika** ezenfelül, mint hetilapjaink közleményeinek kiegészitője, a hazai és külföldi **általánosabb érdekü eseményeket**, az azokban szereplő **személyiségeket** népszerü nyelven irt magyarázatokkal kisért **képekben** mutatja be; közöl **tájékoztató czikkeket, népés tájismertetések,** ugyszintén **mulattató közleményeket, közhasznu tudnivalókat,** stb. 2232

Az előfizetések a FRANKLIN-TÁRSULAT hirlap-kiadóhivatalához Budapest, egyetem-utcza 4. szám czimzendők. A t. cz. gyüjtőknek egyszerre beküldött tiz előfizető után az illető lapokból egy ingyen példánynyal szolgálunk.

A

PALLAS

irodalmi és nyomdai részvénytársaság kiadásában (Budapesten, kecskeméti-utcza 6. sz.) megjelent és ugyanott, valamint minden hazai könyvárusnál kapható:

ZÁRSZÓ
A PÁRBÉR-VITÁHOZ

Irta

TIMON ÁKOS

jogtudor, képesitett egyetemi magántanár, **a győri kir.** jogakadémia jog- és államtudományi karánál a jogtörténet és az egyházjog nyilvános rend. tanára.

Ára 60 kr.

Ugyanott megjelent és kapható:

A PÁRBÉR
JOGI TERMÉSZETE

Irta

KOVÁCS GYULA

budapesti királyi táblai pótbiró és képesitett egyetemi magántanár.

Ára 1 forint.

Ugyanott megjelent és kapható:

A PÁRBÉR
MAGYARORSZÁGON

JOGTÖRTÉNETI FEJLŐDÉSE ÉS JELEN ÁLLÁSA SZERINT

oklevéltári nyomozások alapján

Irta

TIMON ÁKOS.

jogtudor, képesitett egyetemi magántanár, **a győri kir.** jogakadémia jog- és államtudományi karánál a jogtörténet és az egyházjog nyilvános rend. tanára.

Ára 4 forint.

Hirdetések felvétetnek **a kiadóhivatalban** Budapesten, IV., kecskeméti-utcza 6.

Épen most jelent meg

a «PALLAS» irodalmi és nyomdai részvénytársaság kiadásában s ugyanott, valamint minden könyvkereskedésben kapható:

NYILT LEVÉL
KÓNYI MANÓHOZ

SOMSSICH PÁLTÓL

A tiszta jövedelem a Csángó-alap javára van fölajánlva.

Ára 50 krajczár.

A fenti levél szoros összefüggésben áll Deák Ferencz beszédei és leveleinek 2-ik kötetével s ép ezért találkozik általános érdeklődéssel s okozott feltünést országszerte. A jótékony czél, melylyel annak tiszta jövedelme összekapcsolva van, reméljük engedi, hogy e röpirat a legnagyobb mérvü elterjedésben fog részesülni.

PALLAS irodalmi és nyomdai részvénytársaság könyvkiadó hivatalában (Bpest kecskeméti-utcza 6. megjelent)

Gyakorlati kézikönyv

Fröbel Frigyes foglalkoztató eszközeihez

Irta

Kobány Mihály.

96 táblával. **2 frt helyett 1 frt 50 kr**

A nekünk bemutatott számtalan megbizható hiteles köszönettrat folytán ezen intézet legmelegebben ajánlható.

Titkos betegségeket,

hugycsőfolyásokat és sebeket, az önfertőztetés utóbajait, az elgyengült férfierőt, magömléseket, a bujakórnak utókövetkezményeit, nőknél fehér folyást, bármennyire is idültek, valamint mindazon **női betegségeket,** melyeknek a magtalanság egyik főokozója, **és bőrbetegségeket,** gyógyit uj gyógymód szerint biztos sikerrel, gyorsan és alaposan

Dr. GARAY ANTAL

orvos, sebész, szülész és szemész tudor, volt császár. kir. osztr.-főorvos.

Lakás: Budapest, VI. ker. gyár-utcza 7. I. em. bejárat a lépcsőről, a sugár-uttól jobbra a második ház.

Rendel: naponta 10 órától d. e., egész 4 óra délutánig, este 7 órától 8 óráig. Dijazott levelekre a legnagyobb figyelemmel válaszoltatik és gyógyszerekről is gondoskodva lesz.

Nőknek külön váróterem.

Ugyanott megjelent és a szerzőnél Dr. Garai Antalnál megrendelhető:

Népszerü utmutató

a nemi betegségek s ezek észszerü gyógykezeléséhez

czimü könyv. — **Ára 2 frt 50 kr.** 849

A könyv tartalma: I. Az ivarszervek leirása. II. A nemi élet ébredése. III. Az önfertőztetés és az éjjeli magömlések. IV. A hugycsőtakár (Tripper) és hugycsőszükületek. V. A bujakór (syphilis). VI. Fehérfolyás. VII. Elgyengült férfierő. VIII. Női magtalanság. IX. Az ivarszervek megbetegedésének főtényezője a prostitutió.

PALLAS

irodalmi és nyomdai részvény társaság kiadásában

Budapest, VI. kecskeméti-utcza 6

kapható:

ALBA MARIA

MINT

ÁRPÁD SIRJA

HOLFEKVÉSÉNEK MEGHATÁROZÁSA

IRTA

DR. WEKERLE LÁSZLÓ

A PALLAS kiadóhivatalában Budapest kecskeméti-utcza 6.) kapható:

KERESKEDELMI FÖLDRAJZ.

Kereskedelmi tanodák és felsőbb ipariskolák számára engedélyezett tankönyv

Irta

Dr. TOLDY LÁSZLÓ.

Ára az I. és II. kötetnek 3 frt 20 kr.

A PALLAS irodalmi és nyomdai részvénytársaság könyvkiadóhivatalában Budapest, (kecskeméti-utcza 6.) megjelent és minden könyvkereskedésben kapható:

FRANCZIA-MAGYAR SZÓTÁR.

Szójegyzék és nyelvtani megjegyzések a franczia akadémia és a legjelesebb franczia szótárirók után.

3 nagy kötet, fűzve 10 frt. Kötve 12 frt.

Nyomatik a kiadótulajdonos: Pallas irodalmi és nyomdai részvénytársaság körforgógépén, Budapest, IV., kecskeméti-utcza 6. szám.